

Norsk Folketidning

Bladet udkommer hver Ugedag og koster for Hverdingaaret paa fint Papir 48 $\text{\$}$ (Postporto 8 $\text{\$}$), simplere Papir 30 $\text{\$}$ (Postporto 5 $\text{\$}$).

No. 24.

Kristiania den 13 Juni 1868.

3^{die} Mæg.

Indhold:

Lord Brougham (med Portræt). — Ludvig og Anne Marie.
— Stormen den 2de og 3de Februar (med to Biskopper). —
— De sidste Begivenheder. — Kristiania. — Nyheder.

Lord Brougham.

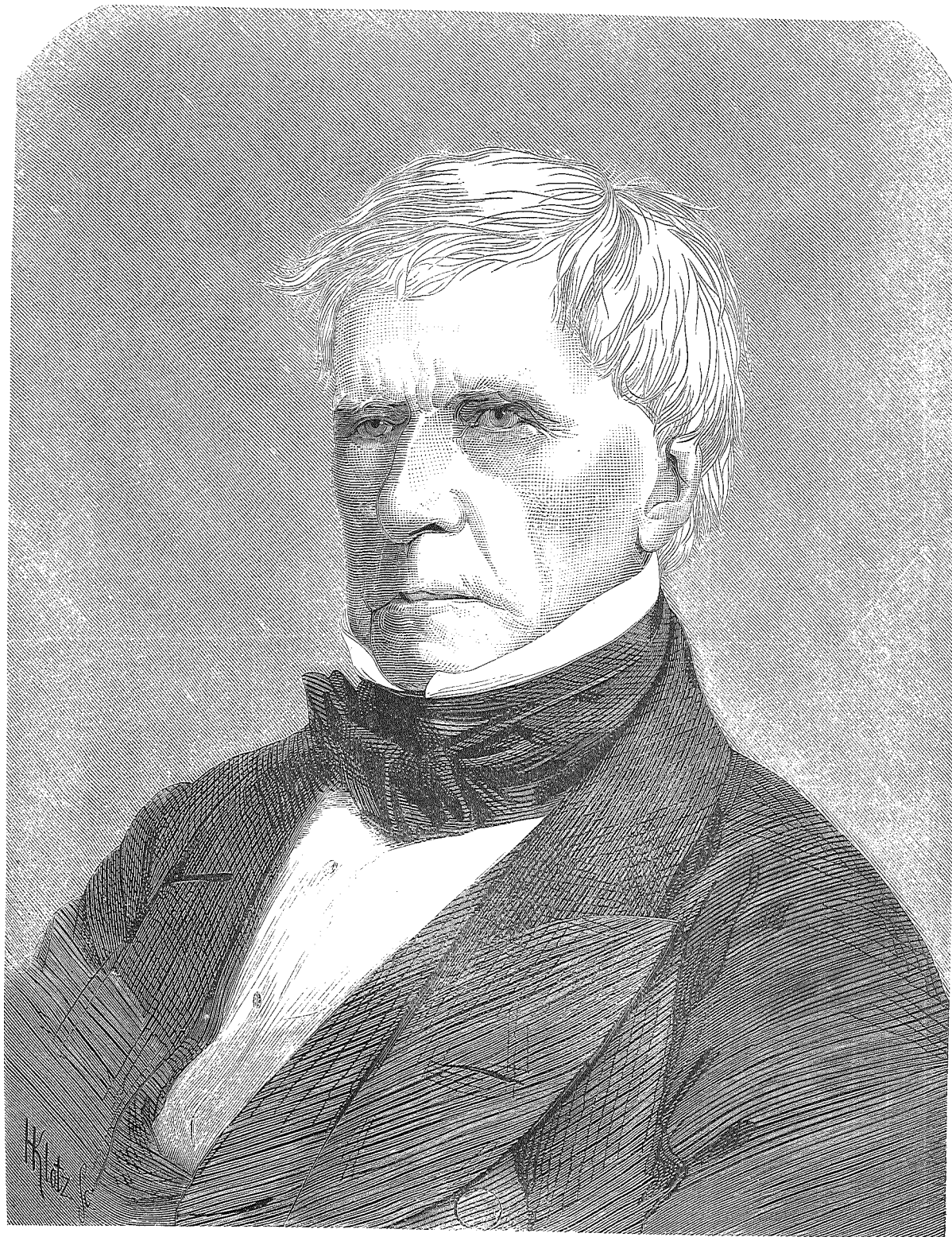
Over 60 Aar har Lord Brougham haft en fremragende Plads blandt Englands Statsmænd, og om end hans Fortjenester som Politiker ikke nærmest tilhører vor Tid, saa vil han dog aldrig blive glemt blandt Englands store Mænd. Ved hans Død den 7de Maj d. A. er derfor hans Navnkundighed højt bleven udbredt af saa Mange, at vi har troet at burde gjøre vore Læsere noget nærmere bekendt med denne Mands Liv.

Henry Brougham er født i Edingburgh den 19de September 1778. Efter at have tilendebragt sine Studier ved Universitetet og i en Tid som Forfatter at have arbejdet med i et anseeligt Tidsskrift, begyndte han sin praktiske Virksomhed som Sagsfører i Edingburgh. I 1807 flyttede han med sin unge Kone til London, hvor han ved sine udmærkede Evner snart gjorde saamegen Opfigt, at endel af Byens store Rysmænd betroede ham en meget vigtig Sag for Overhuset i Anledning af Englands udsø Holdning under Napoleons Afspærrelsesystem, hvorved Landets Handel tilføjedes stor Skade. Skjønt Sagen blev afvist, viste han sig dog ved denne Lejlighed i Besiddelse af saa stor Veltalenhed,

at han drog en mere almindelig Opmærksomhed hen paa sig, og ved nogle indflydelsesfulde Venners Hjælp blev han i Aaret 1810 valgt ind som Medlem af Parlamentet. Her stillede han sig strax paa Reformvænnernes — de saakaldte Whiggers Side — og begyndte i Frihedens Navn en haardnakket Kamp for Reformen, navnlig for Udvivelse af Stemmeretten, der først efter vel 20 Aars Forløb mod den sejgeste Modstand fik sin Sejr stemplet i Lovsform. Videre optraadte han som Forfjæmper for større kirkelig Frihed, særligt for

Katholikerne i England — hvori ogsaa Forandring til det Bedre blev opnaaet i 1820 — og for Tryk-friheden blev han en varm Talsmand, førte saaledes som Sagsfører de fleste af de mod Presens anlagte Sager, hvorved han vandt megen Anseelse. Men hvad der mest af Alt bidrog til at gjøre ham til hele Folkets Yndling, var hans uforfædede Optraeden for den af Kong Georg den 4de forfædte Dronning Caroline. Af den brødefulde Rønge var hun beskylt for Egtestabsbrud, hendes Navn blev udelukket af den engelske Kirkebøn, og

Anklage mod hende blev ført ind for Lordernes Hus, hvor Brougham som hendes Sagsfører havde den Opgave at befjæmpe det af Regjeringen fremsatte Forslag om hendes Straf. Ved denne Lejlighed opbød han hele sin Kløgt, hele sin Veltalenhed og sin Vitigtigheds uimodstaaelige Magt; hans Tale var af saa stor Virkning, at Regjeringen maatte tage sit Forslag tilbage, og Dronningen blev frifunden. Det var rimeligt nok, at Regjeringen, hvis Sammenfætning i England altid vexler efter den i Parlamentet herskende Mening, ved Whiggernes Overtagelse af Styret i 1830 under den nye Konge William den 4de maatte se til at sikre sig en saa mægtig Hjælper som Brougham, og den 22de Novbr. 1830 sad han som Englands Lordkantsler (Justitsminister) paa Udsækken i Overhuset, endnu før hans Adelspatent var bleven udfærdiget. Fra denne Plads i en Forsamling, hvor hvert Medlem stilledes nedarvede Privilegier sit Sæde, kjæmpede han med en Udholdenhed og Veltalenhed, som søger sin Lige, for Ophævelsen af gamle Pri-

Lord Brougham.

ilegier. Gang efter Gang fortalte han med megen Salvelse de stolte Adelsmænd, at Adelen med alle sine Slotte, Fjorder, Skove og andre Herligheder „ikke et eneste Øjeblik kunde tænke paa at maale sig med Englands Middelfstand“, og i denne hans Udtalelse har man saa at sige Løsenet for hele hans politiske Løbebane. I 1834 traadte han af som Medlem af Regjeringen og har senere ikke været Minister. Som Medlem af Overhuset vedblev han imidlertid at øve stor Indflydelse og at kæmpe for alle Reformer.

Naar man i Korthed skal betegne Omraadet for Lord Broughams Virksomhed i Livet, saa har hans Gjerning været betydningsfuld som Lovkyndig og Politiker; han har desuden været en varm Reformven og berømt Videnskabsmand, hvortil endnu kommer hans storartede Virken i mange menneskefjærlige Foretagender, der har sat hans Navn højt blandt Menneflægtens Belgjødere. Saaledes har han med Held arbejdet for Neger-slaveriets Ophævelse, for en bedre Retspleje og en bedre Fattigforjærgelse; men størst Ære har han dog indlagt sig ved Alt, hvad han har sørget for Folkeoplysningen. Han anvendte enhver Lejlighed baade i Parlamentet og i mange store Forsamlinger til højt og lydeligt at erklære, at Folkeoplysningen var Hovedmidlet mod alle de Ondter, hvoraf Statskassernes Lidet, og til at gennemføre en ny Lov for Almueskoleundervisningen var han i Parlamentet Hovedmanden. Det vil desuden let skjønnes, at en saa anset Mand taler i offentlige Møder og hans mange Skrifter for denne vigtige Sag har bidraget til at give den mægtige Stød fremad saavel i som udenfor England.

Ludvig og Anne Maric.

(Oversat og bearbejdet efter Melchior Meyr.)

Nies er et Landskab i Schwaben nogle Mile i Nord for Donau. Størsteparten af det hører til Bayern, den nordvestlige Del til Würtemberg. Staar man en vakker Juniaften paa en af Øjserne i Vest og ser Sletten, som rundt omkring omsluttes af flodbegroede Høje, udbrede sig med sin herlige Rigdom af al Naturens Gave, ser den gamle Rigskjæder Nordlingen med sit høje Taaen, Fyrsteboligen Wallerstein med sine graa Klipper, hvor i fordums Dage Greverne af Wallersteins Borg knejdede, og Øjet endnu højt og her dvaler ved et vel vedligeholdet Slot eller en gammel Klosterbygning omkring et af yndige Landsbyer, da sender Fred sig i Ens Hjerte; thi man har ikke blot et skjønt og stemningsfuldt Landskab for sig; men man føler tillige, at her kan kun lykkelige Mennesker bo.

Nies er en liden Verden for sig og er i mange Dele ulig hele den øvrige Verden. Alt det nu er halvt Bayern, halvt Würtemberg, synes ganske at passe til dens Væsen. Beboerne er ogsaa dels Protestanter, dels Katholiker, som bor om hinanden. Men desforuden har man naturligvis ogsaa Jøder; thi der er mange velstaaende Folk i Egnen. Sproget er schwabisk; i mange Stykker har det sine urgamle Ejendommeligheder. Nordlingen og Wallerstein ligger knapt en Mil fra hinanden, og dog kan man strax kjende den ægte Nordlinger fra den ægte Wallersteiner; de taler

*) Af den Herfare „Bauergeschichten“, som Lydsland i de sidste 30 Aar har frembragt, har jeg altid holdt Melchior Meyrs „aus dem Nies“ for de mest poetiske. „Norsk Folkeblad“ skal i den nærmeste Fremtid give flere af dem; herhjemme er de, hvad Uvejledigheden med at saa dem til Overflod har bevist, fuldstændig ubekjendte. Forf. er en af Lydslands mest bekendte; han lever i München, har skrevet flere filosofiske Arbejder, ogsaa et Par Dramaer, hvoraf „Der Herzog Albrecht“ i sin Tid har gjort megen Lykke, — for et Par Aar siden ogsaa en Bog, som gjorde mere Opsigt end alle hans øvrige, nemlig „Briefe eines Grobianns“, hvori han fortalte sine Landsmænd drøje Sandheder. Jeg gjorde i sin Tid hans Besjændt i München, hvor han levede i Gæjls, Højles, Grosjes, Bodenstedts, Wilh. Herz's, Hans Hoffens Selbst — en sand Koloni af Digtere — og hvor man altid havde ham lidt til Bidske — i stor Hjertelighed forresten — fordi han paa engang var saa stille og saa høflig, saa enfoldig og saa dyb, af en næsten kvindelig Blødhed, men i bestandigt Raseri over, at der ingen Mand længere fandtes!

B. B.

ikke ganske ligedan. Folkene der er arbejdsomme og driftige; de er altid godslige og tilfredse og forsmaar aldrig en munter Spøg. Man kan endnu blandt dem finde mange Prøver paa den naturlige Komik, som vor Tids alvorlige Forstandighed mere og mere synes at fortrænge. Det er et vakkert Folkeføde, som uden Stak kan vise sig, hvor det skal være; i deres Landsbyer møder man ikke blot stoute og kraftige, men ogsaa fine og nette Figurer. Dragten er klædelig, naar den bliver behandlet med lidt Smag, og Kvindfolkene ikke tager altfor mange Skjorter paa. Imidlertid faar ogsaa her de nye Moder mere og mere Indpas, og velstaaende Gaardmænds Koner og Døtre fremviser i sin Paaklædning et og andet nymodens Blag, der da ikke altid netop passer til Nationaldragten, hvori det er indflettet.

Storbonden var efter landlig Maade en rig Mand. Datteren, som var gift i Landsbyen, havde han givet tre Tuzinde Daler i Medgift, og endda havde han over dobbelt saa Meget paa Rente. Hans Søn Ludvig skulde have lige saa Meget, og den yngste Søn, Andreas, skulde efter Skik og Brug der have Gaarden. Familien levede glad og tilfreds sammen. Manden, en storvoren, anselig Mand med mørke Øjne, sort Haar og gulbrunt Ansigt, holdt god Tugt i sit Hus, uden at han derfor negtede Børnene den Fornøjelse, som god Skik tillod. Han var en klog Husholder og var stolt af, at han havde de bedst brugte Ager i hele Egnen. Hans Velstand og Anseelse i hele Omegnen var nu heller ikke ukendt for ham selv; det kunde man se af hans værdige Anstand. Han talte lidet, men bestemt, og saa findig han for det Meste var, kunde man nok se paa ham, at han kunde tage haardt paa Vej, naar det først bar løs. — Konen havde i sin Ungdom været meget smuk, og selv nu gjorde hendes slanke Stikkelse et meget behageligt Indtryk. Hun var mere nøje paa at have det net og rent i Huset, end Bondesfolk i Almindelighed plejer at være; i hendes Stuer og Kammere maatte Alt være som blæst, og enhver Ting paa sin Plads. Fremfor Alt var hun slink i al Bagning og beværtet især med udmærkede Smaataager, som hendes Gæster altid spiste under de største Lovtaler. Skjønt hun i det Hele var mere munter og godmodig end Gubben, var hun dog ogsaa stolt paa sin Bis og holdt meget paa det, som efter hendes Mening passede sig for en rig Familie. Ludvig flægtede meget paa hende, medens Andreas, som var ni Aar yngre, saa ud til at blive et formildet Bilde af sin Fader.

Hovedpersonen i vor Fortælling, som man nok kan skjønne maa være Ludvig, var en af de vakreste og gjæveste Bondegutter i hele Egnen. Dands og synge saadan som han, kunde Ingen; dertil var han en lystig Karl, fuld af morsomme Indfald, og det var derfor intet Under, om han alt havde vundet mere end et Hjerte i Landsbyerne rundt omkring, naar han var i Besøg hos Sølvfolk eller var som Gæst i en eller anden Østid. Han var af det Slags Mennesker, hvem Alt klæder godt, Arbejde ligesaa vel som Fornøjelse. Naar han om Søndag i mørkegrøn Fløjelsjakke med Sølvknapper, sorte tætfluttende Venflæder af vakkert Hjorteskind og høje Støvler, der gik op over Knæerne, Odderskindshue med grøn Silkeduff fiddende paa Smur og sølvbeslagen Pibe i Munden vandrede til Byen, det vil da sige til Nordlingen, maatte selv en rolig Jagttager fryde sine Øjne, men Pigerne da! Naar han mødte dem og hilste venligt paa dem, var det som en Bedertvægelse for deres Hjerte, og de kunde sjelden bare sig for at vende sig om og se efter ham. Da jagde vel ogsaa mangen En, hvad hun mente: „Ludvig er dog den Vakreste“, og deri stemte de Andre med, fornøjede eller rødmende, alt efter Omstændighederne.

Hvilken Pige kunde ikke en saadan Gut gjøre sig Haab om at vinde? Ingen Pige, om hun end var nok saa skjøn, skulde have kunnet sige Nej til ham. Men enhver Livsstilling har sine Vigtigheder, og Ludvig kunde ikke gjøre sit Valg blandt alle de vakre Jenter, som fandtes i Nies, men kun blandt dem, som bragte lige saa mange Penge til Bo som han. Denne Vigtighed følger nu de fleste Gutter, uden at de selv mærker det. For vor Ben var Valget endnu mere indskrænket. Thi da Dødsdjødset gik over til Andreas, maatte han

kjøbe sig en passende Gaard, og det har nu altid sine Vanfeligheder. Det Bedste var derfor for ham at gifte sig med en Pige, som skulde arve Gaarden, saa blev han jo Gaardmand med Et.

Det tjente heller ikke i ringe Grad til at forsøge den Tilfredshed, hvori Storbonden og hans Hustru levede, at de vidste en saadan Blads aaben for sin Ludvig. I Virkeligheden var nemlig hans Tilkomende allerede funden i Stikkelse af en fjern Slægtninges eneste Datter, hvis Fader ejede en af de anseligste Gaarde i nærmeste Landsby. Forældrene havde talt om det, og Storbondens Kone havde ved given Lejlighed ladet sig mærke med, at den unge Frænke Eva rigtig vilde blive en passende Hustru for hendes Ludvig og havde i Forbigaaende nævnt den Sum, som de selv kunde styde til, saa at man saa nogenlunde var kommen til Forstaaelse. Ludvig havde ikke Noget imod Planen. Efter Landens Smag var Eva et Slags Skjønhed; hun var nemlig en stor, stærk Jente, med tilstrækkelig stor og noget krummet Næse og runde, gloende Kinder, saadan en, som den fine Mand vilde kalde en „Dragon“; men som Almenmands solidere Smag plejer at kalde „en dygtig Jente“. Ludvig fandt rigtignok ikke i sin Frænkes Udseende nogen Grund til at blive forelsket, men heller ikke nogen Grund til at negte at tage hende. Hendes Gaard var for ham et indlysende Bevis, og af dette Lys faldt der ogsaa en forskjønnende Straale paa Urvingen. Ved given Lejlighed spillede han med megen Anstand en Ekfers Rolle, og der var nok blevet Bryllup uden Videre, hvis blot Evas Fader havde kunnet bevemme sig til at tage Føderaad saa tidlig. Men han syntes, at det smagte for godt at være første Mand paa Gaarden, og han vilde i det Mindste vente, indtil Datteren kom ind i de Tyve. Hvorfor skulde han ogsaa have saadant Hastværk? Sagen var jo afgjort fra alle Sider, og det kunde intet gjøre fra eller til, om hans rige, unge Slægtning blev hans Svigerfader lidt før eller lidt senere.

Men det nytter ikke, om man er aldrig saa klog; der kan altid komme Noget iverjen. Da nemlig Eva var ritten og Ludvig trogetype Mar, indtraf en Begivenhed, der sønderrev de fine Traade, som begge Familier havde været sammen om at spinde, og det er denne, vi nu skal fortælle om. (Fortf.)

Stormen den 7de til 8de Februar 1868.

(Af Professor S. Mohr).

Med to Beskrifter.

Den sidste Vinter har paa alle Kanter af Jorden været meget stormfuld. I Høst hørte vi om en voldsom Orkan, som ødelagde St. Thomas i Vestindien og snart efter om en anden, som havde herjet Landet omkring Kalkutta i Ostindien. Fra Chinas og Japans Kyster meldes om svære Storme i Vinterens Løb. Paa vore Kyster rasede en svær Storm den 2den December, hele Februar Maaned frembyder en uafbrudt Række af Storme, som var til stor Hinder og Skade for Vaarskildfæstet, især det nordre, og Slutningen af Marts vil længe mindes paa Grund af den voldsomme og ødelæggende Storm, som da gik over Lofoten.

Alle disse Storme har megen Lighed med hinanden; den nøjagtige Granfking af deres Væsen fører til den Slutning, at der i Luftfredsens voldsomme som i dens svagere Bevægelser er en Regelmæssighed, som stadig gjentager sig. Denne Erfaring indeholder en stor Trøst for Fremtiden; thi den aabner en Udsigt til, at man, i Besiddelse af Kundskab om Stormenes Væsen, skal kunne forudsige deres Komme og saaledes gjøre Enhver forberedt paa at undgaa eller træffe Forholdsregler forat modstaa deres ødelæggende Kraft.

For at give Læseren en Forestilling om en Storms Væsen og de Legn, der gaar forud for dens Komme, har jeg valgt at give en Beskrivelse over den Storm, som herjede Norges Kyst den 7de og 8de Februar dette Aar, og som er bleven navnkundig derved, at den fulbendte Ødelæggelsen af 13000 Sildegarn, der nogle Dage i Forvejen vare udsatte ved Kinn paa det nordre Sildefiske. Angaaende denne Storm har jeg kunnet samle saa fuldstændige Oplysninger, især fra

Skotland, at det ikke vil være vanskeligt at godt-gjøre, at dens komme og dens Voldsomhed kunde have været varslet i Norge ved Budskab gennem Telegrafen fra Skotland i betimelig Tid til, at man kunde have truffet Foranstaltninger til at væge sig imod den. Denne Storm har desuden et saadant Løb, at dens forskjellige Træk klart kommer tilsyne gennem de Jagtagelser, som have fra de nordste meteorologiske Stationer i Forbindelse med de fra Sverige og Skotland. Det Billede af Stormen, haade ved dens Gang over Skotland henimod Norges Kyster og ved dens Overgang over Norges Land, som de medfølgende Karter giver, kan tjene som Mønster paa, hvorledes Forholdene i Lufttrykket er ved en Storm i Almindelighed og især ved de Storme, der rammer vor Land.

Disse Karter tegnes paa følgende Maade. Ethvert Jagtagelsessted er paa Kartet betegnet ved en liden rund Ring. Derfor Vejret er klart, lader man Ringen staa blank, dersom det er overskyet, fyldes Ringen ganske med sort Farve. Et halvt Himmelen dækket af Skyer, gjøres den ene Halvdel af Ringen sort, er en Fjerdedel skyet og 3 Fjerdedel af Himmelen klar, gjøres en Fjerdedel af Ringen sort, og paa lignende Maade gjøres 3 Fjerdedele af Ringen sort, naar 3 Fjerdedele af Himmelen er overskyet. Saaledes faar man en Oversigt over Vejret paa de forskjellige Steder. Regner det, betegnes dette ved en sort Prik ved Siden af Ringen. Sner det, betegnes dette ved en sextantet Stjerne.

Vindens Retning betegnes ved Pile, der flyver med Vinden og mod Jagtagelsesstedet. Vindens Styrke betegnes ved Antallet af Fjære paa Pilen. En stor, rund Ring betegner Stille; ingen Fjær paa Pilen betegner meget svag Vind, 1 Fjær betegner Løj Bris, 2 Fjære laber eller frisk Bris, 3 Fjære frisk Kuling, 4 Fjære stærk Kuling, 5 Fjære Storm og 6 Fjære orkanagtig Storm.

Luften, som omgiver Jorden, tiltrækkes af denne ligesom alle andre Legemer, og den trykker derfor paa alle Gjenstande. Man har et Instrument, som maaler dette Luftens Tryk, det er Barometret. Luftens Tryk er snart stærkere, snart svagere. Trykker Luften stærkt, saa er den fortættet, og Barometret staa højt. Trykker Luften svagt, saa er den fortyndet, og Barometret staa lavt. Naar Luftens Tryk voger, stiger Barometret, naar Lufttrykket aftager, falder Barometret. Jo højere man kommer op i Luften eller over Havet, desto mindre er det Luftslag, der er ovenfor, og desto mindre er altsaa Luftens Tryk; vil man sammenligne Luftens Tryk paa forskjellige Steder, saa maa man til Sammenligningen tage Lufttrykket, saaledes som det vilde være, dersom man sendte alle Barometre saa at de stod i Højde med Havets Overflade. Hvoormeget man maa lægge til Barometrets Udvikende, forat finde, hvad det vilde vise ved Havets Overflade, kan man finde ved Beregning, naar man kender Stedets Højde over Havet.

De Tal, som staa paa Barometrene, er enten Tommer, franke eller engelske, eller Millimetre. Barometret staa, naar der er No i Lufttrykket, paa omtrent 760 Millimetre ved Havets Overflade. Det kan stige til over 780, og det kan stundom falde indtil under 720 Millimetre. Lufttrykket er altsaa usædvanligt højt, naar Barometret viser 780 Millimetre og usædvanlig lavt, naar Barometret viser 720 mm. Barometret falder eller stiger usædvanlig rasst, naar det forandrer sig over 1 Millimeter i Timen.

Ved Siden af hvert Jagtagelsessted skriver man paa Kartet det Tal, der udtrykker Barometerhøjden ved Havets Overflade. Ser man nærmere paa disse Tal, saa vil man finde, at de er ordnede paa en vis Maade efter sin Størrelse, og denne Orden er allerførst og stærkest fremtrædende under Stormvejr. Forat lette Overfigten, trækker man Linjer gennem alle de Steder, hvor Barometerhøjden eller Lufttrykket er det samme. Disse Linjer trækkes for hver 5 og 5 Millimetre. Paa de medfølgende Karter er kun Linjerne optrukne og paatrykte til hvilken Barometerhøjde, hver af dem svarer. Barometerhøjderne paa hvert enkelt Jagtagelsessted er udeladt for større Simpelteds og Tydeligheds Skyld.

De Jagtagelser, som saaledes indføres i Kartet, maa være gjort til samme Tid eller næsten samme Tid. De medfølgende Karter viser saaledes Vejret, Vinden og Lufttrykket for Kl. 8 Morgen den 7de og 8de Februar.

Vi vil nu først betragte Kartet for den 8de, da det er et af de bedste Exempler paa en Storm, som jeg kjender. Man ser, at Vinden i Bodø er svag østlig, paa Villa Fyr stærkt Nordost, i Trondhjemsfjorden laber nordlig, i Kristiansund, paa Ona Fyr, i Alesund, paa Dovre, paa Hellisø, paa Nordpynten af Sjetlandsøerne blæser en Storm af Nordvest. I Bergen stærkt nordlig Vind, paa Udsire og i Stadesnæs, paa Lister og Vindeknæs stærkt til frisk NB, i Mandal stærkt Vest, paa Torungerne frisk Sydvest, i Sandø Sund stærkt SV, i Kristiania laber til frisk Sydvest, i Kattegat laber og Løj Vest og SV, i Stockholm, Drefund og Hernø Sand laber til stærkt Sydvest, i Haparanda frisk Sydøst. I Skotland er Vinden nordlig til nordøstlig, stærkest paa Nordkysten; paa de hollandske og prøjske Kyster er svage sydvestlige og sydlige Vinde.

Her ser vi strax en bestemt Regel for Vindens Løb. Den blæser rundt om et Sted, som ligger mellem Trondhjemsfjorden og Hernø Sand, den er østlig til nordøstlig nordenfor dette Sted, nordlig til nordvestlig vestenfor, vestlig til sydvestlig søndenfor og sydlig til sydøstlig østenfor. Denne Bevægelse af Luften rundt om et bestemt Sted betegnes bedst som en Hvirvelbevægelse, en Malstrøm i Luften. Den hvirvelende eller malende Bevægelse gaar i en Retning, der er modsat den, som Væjrene paa et Uhr har, naar man holder Uhret paa Kartet, saaledes at Skiven vender opad.

Ser vi nu paa Barometerlinjerne, saa viser disse os, at der er en paafaldende regelmæssig Fordeling i Lufttrykket. Der er et Sted i Sydøst for Trondhjemsfjorden og i Vest for Hernø Sand, hvor Lufttrykket er lavest, hvor Barometret staa under 725 mm. Jo længere man kommer fra dette Sted til alle Kanter, desto højere staa Barometret, desto stærkere er Lufttrykket. Det viser sig aabenbart, at det Sted, omkring hvilket Luften hvirvler, er netop det Sted, hvor Lufttrykket er lavest. Vindens Retning paa de forskjellige Steder er saaledes, at den ikke blæser lige henimod det Sted, hvor Lufttrykket er lavest, heller ikke blæser den paatvers af denne Retning eller ganske langs med Barometerlinjerne, men i en Retning, som ligger mellem begge disse. Naar man vender Ansigtet mod Vinden, saa har man det laveste Lufttryk til Højre og lidt bagenfor sig.

Paa et Landkort eller Søkart betegnes Forhøjninger eller Fordybninger ved Linjer, der er trukne igennem de Steder, der ligger i samme Højde over eller under Havets Overflade. Jo tættere disse Linjer ligger, jo mørkere Skygge eller Farve de frembringer, desto større er Brattheden af Bjeldene eller af Høubunden. Paa samme Maade er det, at Barometerlinjerne paa Væjrkartene betegner Ujevnhederne i Lufttrykkets Fordeling. Jo tættere de ligger, desto brattere er Forfjellen i Luftens Tryk fra Sted til Sted. Ser vi nu paa Kartet, saa finder vi, at Vinden er stærkest netop der, hvor Barometerlinjerne ligger tættest sammen, det er paa Stederne fra Dovre og Kristiansund til Bergen.

Saaledes som Forholdene med Vinden og Lufttrykket er ved denne Storm, saaledes er de stedse ved Storme. Barometerlinjerne kan have noget forskellig Form, de kan være mere langstrakte, ovale eller ægformige; men de slutter sig altid sammen i sluttede Ringe, og Vinden blæser rundt om det Sted, hvor det laveste Lufttryk er. Dette bærer derfor med Rette Navn af Hvirvelcentret eller Hvirvelens Midtpunkt.

Naar man klemmer en Blæsebælg sammen, fortættes Luften inde i Bælgen, og dens Tryk bliver større, end det er udenfor i den frie Luft. Følgen deraf er, at Luften strømmer ud af Bælgen fra det Sted, hvor Luftens Tryk er stærkere til det Sted, hvor det er svagere. Det Modsatte finder Sted, naar man aabner Bælgen. Luften fortyndes da inde i den, og Lufttrykket udenfra, der er det stærkeste, driver ny Luft ind i Bælgen. I dette Tilfælde suges Luften ind, i første Tilfælde trykkes den ud. Det Samme er det, som finder Sted i Lufttrykket. Her er flere Marsager, som kan frembringe en Fortynding af Luften; en af de kraftigste er stærkt Regnvejr. Dersom nu Luften paa et Sted bliver fortyndet, saa viser dette sig derved, at Barometret falder. Strax strømmer Luft til fra alle Kanter forat udfylde

denne Fortynding, ligesom den ydre Luft strømmer ind i Blæsebælgen. Man skulde altsaa vente, at der søndenfor det Sted, hvor Barometret staa lavest, kom en Søndevind, at der nordenfor kom en Nordenvind osv. Men her kommer en Marsag til, som højer Vinden af fra sin oprindelige Bane. Denne Marsag er Jordens Kugleform og dens daglige Omdrejning om sin Axe. Disse to Ting tilfammen gjør, at ethvert Legeme, der bevæger sig henover Jordens Overflade, paa den nordlige Halvkugle vil drejes til Højre, paa den sydlige Halvkugle til Venstre. Den Vind, som blæser fra Syd mod det laveste Lufttryk, højes derfor paa vore Bredder til Højre og bliver efterhaanden SED, SD og ESD, den Vind, der kommer fra Norden, bliver efterhaanden ND, NØ og OND, den Vind, der kommer fra Vesten, bliver mere og mere NB, N og NV, og den, der kommer fra Østen, bliver mere og mere OS, SO og SOS. Altsaa bliver Følgen, at Vinden, i stedet for at strømme mod det laveste Lufttryk, strømmer paa vore Bredder i en Malstrøm omkring det laveste Lufttryk, fra OND nordenfor laveste Lufttryk, fra NV Østenfor, fra SV søndenfor og fra SO Østenfor. I Midten, der hvor det laveste Lufttryk er, bliver der et Rum, hvorhen de fra alle Kanter tilstrømmende, men afsøjede Vinde ikke naar hen; her er Stille og ialmindelighed Regnvejr; stundom Lyn og Torden. Regelen kan ogsaa udtrykkes saaledes, at Luften strømmer ikke den korteste Vej fra det højere Lufttryk mod det lavere; men den højer af tilhøjre, saaledes at man faar det laveste Lufttryk til Venstre og det højeste Lufttryk til Højre, naar man har Vinden i Ryggen.

Paa den sydlige Halvkugle maler Hvirvelstormene i den modsatte Retning af den paa den nordlige Halvkugle. Jo stærkere Forfjellen mellem Luftens Tryk er fra Sted til Sted, jo stærkere Fortyndingen er, eller jo stærkere Luften paa andre Steder er fortættet, desto større maa Vindens Styrke blive. Luftens Styrke eller Stormens Voldsomhed beror derfor ikke paa, hvor stærkt Luftfortyndingen er paa et Sted, eller hvor lavt Barometret staa, men kun paa, hvor brat Forandringen i Luftens Tryk er fra Sted til Sted. Vi har ikke sjelden Storme, hvori Barometret staa højt; men det staa da paa enkelte Steder usædvanlig højt. Brattheden i Lufttrykkets Forandringer viser sig ved den Rasshed, hvormed Barometret synker eller stiger, som vi strax skal se.

Fra Atlanterhavet kommer en stor Luftstrøm og gaar østover over Europa. Denne Luftstrøm, som bærer Navn af Ækvatorialstrømmen, fordi den oprindelig skriver sig fra Ægnene ved Jordens Ækvator, fører varm og fugtig Luft med sig. Det er i denne Strøm, at de Fortætninger af Vanddamp, de Regnskyl, de Luftfortyndinger forgaar, som frembringer de ovenfor beskrevne Hvirvelbevægelser i Luften. Ligesom en Malstrøm i en Elv føres nedover med Elven, idet den maler rundt, saaledes føres de store Hvirvler i Luften med Ækvatorialstrømmen henover Atlanterhavet mod Europas Kyster og over Europas Fastland. Man ved nu, at de fleste Hvirvelstorme opstaa ved Newfoundlandshanterne, og de fleste af dem tager Vegen mellem Island og Skotland, saaledes at Norges Kyst ligger aaben for dem. De kommer undertiden fra Ægnene om Island og gaar mod Sydøst, undertiden gaar de ret mod Øst og højer senere, naar de har naaet Rusland, mod Sydøst; undertiden gaar de mod Nordost og sydøst; gaar da Hvirvelcentret udenfor Norges Kyst, indtil det paa lige Bredder, i Finnmarken, begynder at gaa mod Øst over Norge og henimod Hvideøen. Hvirvelcenterne er ligesom Mærker i Ækvatorialstrømmen, som viser os dens Vej. Nogle bestemte Regler for den kjender vi endnu ikke, saaledes at man paa Forhaand kan bestemme deres Løb flere Dage i Forvejen; kun fra Dag til Dag kan man med tilfrækkelige og hurtige Efterretninger med Telegrafene være nogenlunde sikker paa deres Gang.

I det en Hvirvelstorm skrider henover et Strøg af Jorden, vil et og samme Sted efterhaanden føle de forskjellige Vindretninger, som finder Sted paa de forskjellige Dele af Hvirvelen. Gaar en Hvirvel fra Øst mod Vest med sit Midtpunkt lige over et Sted, saa har dette først sydlig Vind med synkende Barometer, derpaa en Stund Stille med stillestaaende Barometer og endelig nordlig Vind med stigende Barometer. Jo raslere Luft-

trykket forandrer sig fra Sted til Sted i selve Hvirvelen, desto raskere er Barometrets Fald og Stigning. Gaar Hvirvelen med sin Sydside eller højre Side over et Sted, saa skifter Vinden fra sydvestlig til Vest med faldende Barometer og derpaa til nordvestlig med stigende Barometer. Paa denne Side blæser Vinden i samme Retning, som hele Ekvatorialstrømmen fører Hvirvelen frem. Luftens Fart over Grunden er derfor her stærkest, og den højre Side er Stormens farlige Side. Gaar Hvirvelen med sin nordlige eller venstre Side over et Sted, saa har Vindens Bevægelse i Hvirvelen tildels modfat Retning af den hele Hvirvels Flytning, og Følgen er, at Vinden her er svagere. Den nordre Side af Hvirvelen er derfor den svage Side. Men naar Vinden, som gjerne er Tilfældet, paa denne Side er meget kold, saa har den en i Forhold til sin Hastighed stor Magt, og ligger Barometerlinjerne paa Hvirvelens Nordside tæt sammen, saa bliver ogsaa her Vinden stærk. Vindens Drejning er her fra Syd med faldende Barometer til østlig og derpaa videre til NØ og Nord med stigende Barometer.

En Hvirvels forangaaende Side har mildt Vejr og bringer Regn eller Sne. En Hvirvels Bagside har koldere Vejr og almindelig opklaret Luft.

Den store Foranderlighed i Vejrliget paa vore Bredder skrives sig fra disse Hvirvelers Omgang over Landet. I det Øjeblik man ved, at en Hvirvel nærmer sig vore Kyster og er i stand til at bestemme den Vejs Midtpunkt vil tage, kan man bestemme, efter de ovenfor nævnte Regler, det Vejr og den Vind, som vil komme, idet Hvirvelen gaar over de forskjellige Steder.

Det første Mærke paa en Hvirvels Komme er faldende Barometer og stigende Varme i Luften. Himmelen skyer over, og Vinden bliver sydvestlig til sydlig. Gaar Vinden med Solen, det er mere vestlig, saa er Stedet, hvor man er, paa Hvirvelens stærke Side. Falder da Barometret meget rasst, over 1 Millimeter i Timen, saa kan man vente stærk Vind. Gaar Vinden derimod paa Øst, eller mod Solen, saa er Stedet paa Hvirvelens Nordside og stærk Vind er i Almindelighed ikke at befrygte.

En Hvirvel kommer sjelden alene. I afvigte Februar Maaned gif der en ustandselig Række af Hvirveler henover Strøget fra Færøerne mod det nordlige Norge. Det sydlige Norges Vestkyst laa paa deres Sydside, deres stærke Side. Barometret gif ned og op og ned igjen i en uafsluttelig Bølgegang, og Vinden gif fra Syd paa Vest, tilbage til Syd og paa Vest og atter tilbage paa Syd for hver ny Hvirvel, som kom. Kartet for den 7de Februar viser, hvorledes Forholdene er, naar Norge befinder sig paa Grændsen mellem to Hvirveler. Man, ser at Barometerlinjerne skyder sig som Riler op over Norge, medens der sees et Hvirvelcentrum i Sydøst for St. Petersburg og et ved Nordkap. Begge disse have sin Oprindelse fra et eneste Hvirvelcentrum, som Dagen i Forvejen var ved Hvirvelens Vestkyst paa Højden af Trondhjemsfjorden og der begyndte at dele sig i tvende. Den 7de er altsaa Forholdet i Norge saaledes, at Lufttrykket aftager østefter, hvilket betegner Bagfiden af den tidligere Hvirvel, hvis Centrum er i

Rusland, og som endnu giver svag nordvestlig Vind paa Østlandet, at Lufttrykket aftager nordøst, derfor er Vinden vestlig nordenfor Stat; at Lufttrykket aftager vestefter, derfor er Vinden sydøstlig paa Vestkysten. Man ser paa Kartet, hvorledes overalt Vindens Retning følger Barometerlinjerne.

Vi gaar nu over til den sammenhængende Beskrivelse af Stormens Løb efter alle de Rilder, som er forhaanden. Den 6te Februar om Morgenen har det sydlige Norge en stærk Storm af Vest; idet et Hvirvelcentrum gaar fra Trondhjemsfjorden mod Mandsøhavet og den finste Bugt, gaar Vinden paa NØ og om Aftenen paa N. Barometret stiger rasst. Den næste Morgen, den 7de er Stormen silnet af i Norge, der befinder sig mellem 2 Hvirveler. Paa Prøjsens og Ruslands Østfjokyster blæser stormende og stærk NØ, i Kattegat stærk og laber NØ om et Hvirvelcentrum i Sydøst for St. Petersburg, paa hvilket Sted Vinden er frisk Øst. I Schlesien og Galicien blæser

det blæser sydøstlig Vind paa Kysten fra Hellsø til Stavanger.

I Dagens Løb rykker Hvirvelcentret fra Færøerne østover; Kl. 2 er Barometret i Studesnæs faldt fra 759 mm. til 749 mm. altsaa 10 mm. i 6 Timer eller 1½ Millimeter i Timen; det blæser frisk SØ fra Arendal til Vindesnæs, stærk Syd ved Studesnæs, Udovre og i Bergen, stærk Sydøst ved Hellsø, i Alesund og Kristiansund. Det regner paa Vestkysten. Om Aftenen Kl. 8 er Hvirvelcentret tæt udenfor Romsdalsfjorden. Barometret er siden Kl. 2 faldt i Kristiansund og Alesund fra 748 mm. til 730 mm., altsaa 18 mm. i 6 Timer eller 3 mm. i Timen, en usædvanlig stærk Synkes; Vinden blæser frisk sydlig østfor Vindesnæs; Storm af SØ med Regn paa hele Vestkysten. Stærk ØS i Kristiansund, stærk sydlig i Trondhjemsfjorden og frisk SØ paa Fjordenfjorden. I Skotland er Vinden gaaet om paa Nordvest og Vejret klaret op; det blæser fremdeles stormende paa Shetlandsøerne; paa Færøerne er Vinden gaaet paa Nord, ligesaa paa Island.

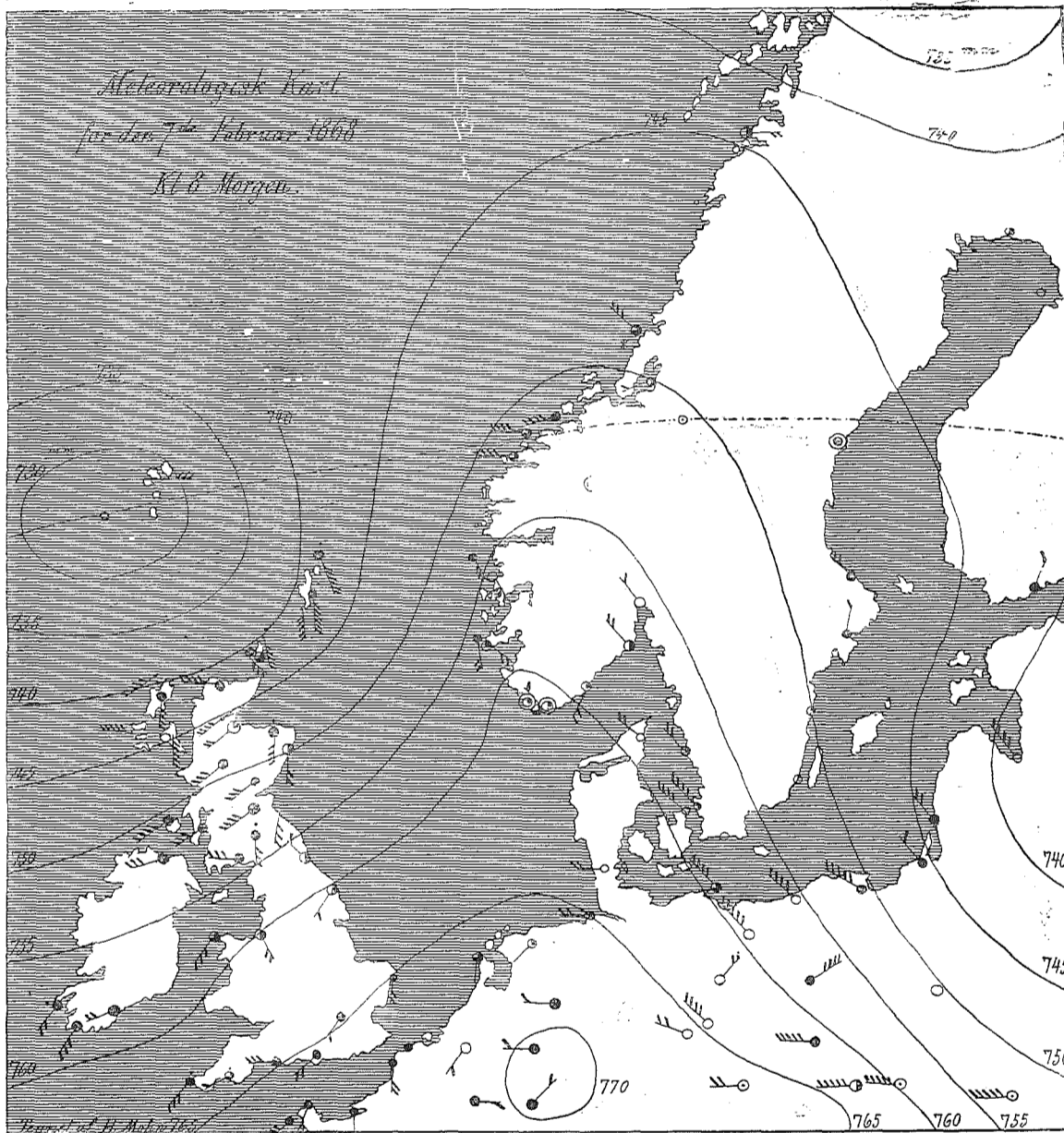
I Nattens Løb gaar Hvirvelcentret østover over Romsdalsfjorden og søndenfor Trondhjemsfjorden og vi finder det den følgende Morgen Kl. 8 i Sydøst for Trondhjem, i Nord for Røros. Vinden er paa Vestkysten gaaet fra SØ videre til NØ og NØ og raser stærkest fra Bergen til Kristiansund. Det sneer i Kristiansund, i Alesund og paa Dovre, paa Udovre og i Studesnæs. Det stormer fremdeles fra NØ paa Shetlandsøerne og blæser nordlige Vinde med højligere Luft i Skotland. I Opsynschefens Telegram fra Kallevaag hedder det for denne Dag: „Efter nogle faa Timers nogenlunde Vejr igaar Morges særdeles voldsomt Vejr (navnlig den sidste Del af Natten), der tildels vedvarer.“

I Løbet af Dagen gaar Hvirvelcentret videre mod Øst, og Vinden, der fremdeles holder sig stormende paa Vestkysten, gaar paa Nord, indtil den efterhaanden aftager.

Som man ser, har de Steder, hvor det nordre Sildefiske drives, befundet sig paa Hvirvelens stærke Side, ikke langt fra dens Centrum; deraf den stærke Vind og den raske For-

andring i Vindens Retning, der er gaaet helt fra SØ og S gennem Vest til N. Den SØ, Vinden saaledes har fat fra forskellige Kanter, har i betydelig Grad bidraget til at forøge dens ødelæggende Magt, og de 13,000 Garn, der allerede den 4de vare udsatte, og som siden den Tid var bleven medtaget af flere Storme af samme Art og Gang som den sidste, fik nu sin sidste Rest.

Stormen den 4de Februar, der kom fra, efterat de 13,000 Garn vare satte, havde en Begyndelse, der er aldeles overensstemmende med den, der begyndte den 7de. Dens Komme stod antydnet i det meteorologiske Instituts Vejrmelding for samme Dag i følgende Ord: „Stadigt Vejr er der endnu ingen Udset til. En ny Hvirvel synes at være med Centrum nordenfor Skotland. Vejret vil rimeligvis i Løbet af Dagen forandre sig, Temperaturen stige, Vinden paa Kysten blive sydlig til vestlig, af nogen Styrke og Sne eller Regn atter falde.“

andring i Vindens Retning, der er gaaet helt fra SØ og S gennem Vest til N. Den SØ, Vinden saaledes har fat fra forskellige Kanter, har i betydelig Grad bidraget til at forøge dens ødelæggende Magt, og de 13,000 Garn, der allerede den 4de vare udsatte, og som siden den Tid var bleven medtaget af flere Storme af samme Art og Gang som den sidste, fik nu sin sidste Rest.

Stormen den 4de Februar, der kom fra, efterat de 13,000 Garn vare satte, havde en Begyndelse, der er aldeles overensstemmende med den, der begyndte den 7de. Dens Komme stod antydnet i det meteorologiske Instituts Vejrmelding for samme Dag i følgende Ord: „Stadigt Vejr er der endnu ingen Udset til. En ny Hvirvel synes at være med Centrum nordenfor Skotland. Vejret vil rimeligvis i Løbet af Dagen forandre sig, Temperaturen stige, Vinden paa Kysten blive sydlig til vestlig, af nogen Styrke og Sne eller Regn atter falde.“

Paa lignende Maade kunde man være blevet opmærksom paa Hvirvelens Komme den 7de; men her møder den Umstændighed, at Telegram fra Skudsnæs manglede den Morgen. Man havde altsaa intet Andet at gaa efter, end at Lufttrykket var lidt lavere nordenfor Stat end ved Lindesnæs, og at Vinden var vestlig i Kristiansund og Alesund og nordvestlig paa Østlandet. Man saa med andre Ord kun Bagsiden af den bortdragende Hvirvel; men at man ikke følte sig trygg, derom vidner Slutningen af Dagens Bejrmelding, hvori det heber, at „uden Kjendskab til Vejret i Skotland kan Intet siges med Bestemthed.“

Hadde man den Morgen haat et Telegram fra Skotland, der blot indeholdt Barometerstanden esteds der Kl. 8 Morgen, saa kunde man trække Barometerlinjerne fra Norge mod Sydvest og var da sikker paa, at en ny Hvirvel var ivente. Et saadant Telegram kom fra Paris om Eftermiddagen Kl. 3, 35 Min. — da var, som vi har seet, allerede stærk og stormende Spændevind begyndt paa Vestkysten. Et fuldstændigt Telegram med Angivelse af Vindens Retning og Styrke samt Barometerstanden fra det nordlige Skotland vilde desuden have lært os, at vi havde med en stærk Hvirvelstorm at gjøre; og Tid nok var der til at varsle Norge derom allerede Kl. 8 Morgen; thi Stormen i Skotland begyndte paa Hebriderne Kl. 12½ om Natten og var i fuldt Raseri paa Shetlandsøerne Kl. 6 om Morgenen.

I det Brev, hvori Sekretæren for det skotske meteorologiske Selskab, Hr. Alexander Buchan, der er en af Europas mest anseede Meteorologer, har meddelt mig de ovennævnte Oplysninger om Stormens Gang i Skotland, tilføjer han følgende:

„Der som en Kabel blev lagt fra Norge til Shetland og derfra til Orknøerne og det nordlige Skotland og sat i Forbindelse med de nuværende yderste Linjer der, da tror jeg, at Ankomsten af næsten enhver Storm — og sikkerlig af enhver Storm af nogen Voldsomhed — kunde meldes i Norge i betimelig Tid til Gavn for Fiskerierne og andre af Storme afhængige Gjøremaal.“

En Storm bruger noget mindre end 24 Timer forat gaa fra Skotland til Norge og kunde saaledes ved en hensigtsmæssig Foranstaltning viselig haade meldes derfra og varsles paa vore Kyster i Tide. Det er et stort Held for Norge, at det har Shetlandsøerne og Skotland som Forposter netop i den Retning, hvorfra saagodt som alle vore Storme kommer, og det gjælder derfor at oprette den nødvendige hurtige og derfor direkte Telegrafforbindelse med disse, dersom man vil benytte de Midler, som Naturen og Videnskaben kan yde til Forebyggelse af Tab, som alene for de 13,000 Garns Vedkommende gaar op til en Sum af 40,000 Spd. paa en Gang.

De sidste Begivenheder.

Den russiske Regjering ophidtes under sin Udryddelseskrig mod Polakkerne til en stedse vildere Grumhed, og viser mere og mere aabenbart, at den ikke agter at vige

tilside for noget Menneskelighedens Hensyn under Gjennemførelsen af den Opgave, som den har foresat sig. Det er vistnok uden Sideskytte i Historien, at en Regjering paa denne Maade i fredelige Tider og med koldt Blod søger at myrde et stort og ædelt Folk, og det vil vistnok staa som en Mærkelighed for kommende Tider, at Europa har kunnet være taalmodigt Vidne hertil, ja at endog en sliq barbarisk Fremfærd har kunnet hilses med højresidet Bifald af Pressen i et Land, der kalder sig oplyst (Prejsjen). Som et Vidnesbyrd om, hvorlidet Hensyn den russiske Styrelse mener, at den behøver at tage til den offentlige Mening i Europa, og hvor frækt den lader sine Redskaber forkynde, hvad der er besluttet over den polske Nationalitet, kan anføres en Rundskrivelse, som Overbefalingsmanden i den gamle polske Provins, Litthauen, nylig ved sin Tiltrædelse har udsærdiget til sine Underordnede. Polakkerne omtales her som Vilddyr, for hvis Udryddelse en faderlig Regjering udlover Præmier. „Det maa, heder det, være en af vore Hovedbestrebelse fuldstændig at rense dette Land fra det uunde, polske Element, der har været saa fordæveligt, og nærværende Skrivelse har fremfor alt til Hensigt at give

Russisk er indført som Læresprog i de jødiske Skoler, medens der i de polske, haade de højere og de lavere, lægges en overordentlig Vægt paa Russisk som Undervisningsfag. Enkelte Lærestole ved Universitetet i Warschau skal allerede bruge russisk Sprog, enten saa Tilhørerne forstaa noget deraf eller ikke, og det er Meningen, at Universitetets Omdannelse i russisk Land skal være gennemført i Løbet af tre Aar, saa at inden denne Tid Forelesningerne over samtlige Fag med Undtagelse af polsk Literatur og Historie skal holdes i det russiske Sprog. Bønderne loffes, tvinges eller ydtes til at gaa over fra den katolske Kirke til den græske, og de paa denne Maade vundne Sjæle skal allerede for en enkelt Provinds's (Litthauen) Vedkommende beløbe sig til 50,000. Desuden arbejdes der ivrigt paa at staffe Polen en helt ny, russisk eller russisk-sindet Befolkning. Medens Polakkerne føres til Sibirien, uddeles de indtagne polske Landejendomme efter en stor Maalestok til russiske Generaler og Statsmand, og i Litthauen tvinges Godsejerne til at sælge ved Auktion sine Godser, for største Delen til Tyskere, dels fra Østersøprovinserne, dels fra Prejsjen.

„Skulde det virkelig paa denne Maade være muligt at tage Livet af en betydelig Nation?“ spørger det tyske Blad „Kölnische Zeitung.“ Bladet mener nej, og det maa vel ogsaa synes det rimeligste Svar. Den raa Vold har en Grænse, udover hvilken den ikke kan komme. Faren kan paa byde Indspjælelse af det russiske Sprog ved de polske Skoler og Universiteter; men han kan ikke give det en Literatur og Kultur, der hamler op med det polske. Han kan føre Polakkerne til Sibirien, og han kan give de polske Landejendomme til russiske Generaler og præjskifte Agerkarle; men han kan ikke udslutte den polske Historie. Og denne har dog en sliq Magt, at, som Erfaringen allerede ofte skal have vist, endog Moskoviterne blive polsksinde ved at omplantes paa polsk Grund.

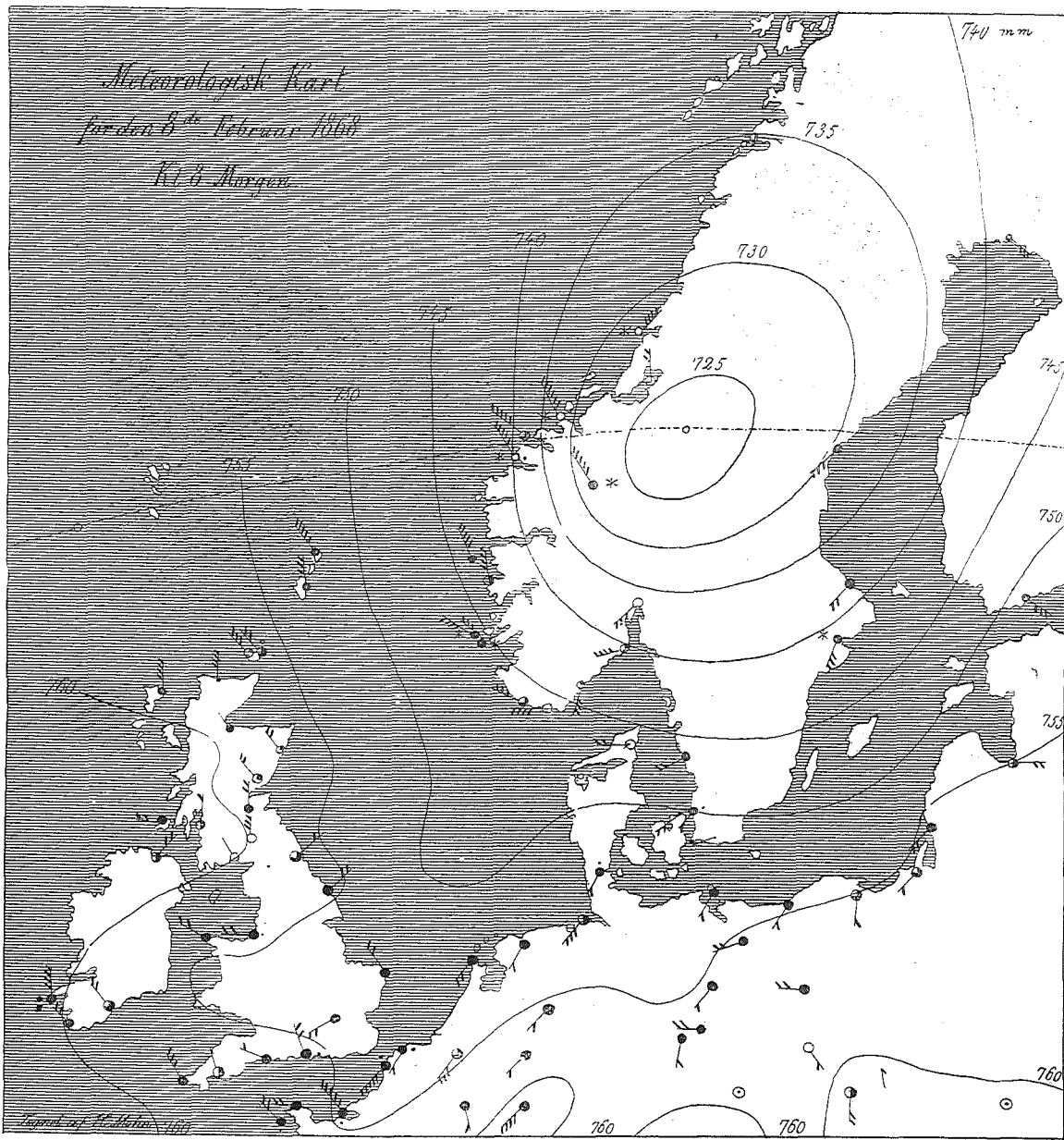
Hertil kommer, at den polske Nationalitet, der trædes under Jødder i Prejsjen og Rusland, styrkes og beskyttes i de Dele af det gamle polske Rige, der er tilfaldne Østerrige. Moskoviterne har al mulig Grund til at være bekymret herover, og i sin Brede beskylder de den østerrigiske Regjering for at staa i Forbindelse med de polske Emigranter og for at se igjennem Fingre med, at der danner sig oprørske Bander langs Galiciens Grænser. I de østerrigiske Blade heber det, at disse Bander ikke eksisterer, og at de er op-

fundne af Russerne for at tjene til Paastud for de overordentlige Troppeamlinger, som den russiske Regjering lader foretage i sine polske Provinser, og som er rettede mod Østerrige. Men, hvorledes det end forholder sig hermed, saa er det sikkert, at der bestaar et saa usorsonligt Modsetningsforhold mellem Østerrige paa den ene Side og Rusland og Prejsjen paa den anden, at den østerrigiske Regjering kun kan have Gavn af, at den polske Nationalitet beskyttes og holdes i Live, og saalænge det polske Folk ikke er fuldstændig tilintetgjort, vil altid et Sværd hænge truende over de russiske og præjskiste Bøblers Hoved.

Kristiania.

Den 13 Juni 1868.

Et overbevissende Exempel om Betydningen af en norsk-britisk Telegraflinje viser Hr. Prof. Mohn os i sin Artikel idag, paa hvilken vi henleber Lærernes Opmærksomhed, idet man ved telegrafisk Underretning om Stormens Komme

Dem bestemte Forstrifter i saa Henseende. Jeg opfordrer Dem til at optræde med den største Kraft og til at benytte ethvert Middel, som staaar til Deres Raadighed, for at naa det angivne Maal. Uagtet det polske Element er blevet betydelig formindsket, findes det dog endnu her i Landet, og det bestaar som bekendt af en Del af Adelen, af den katolske Geistlighed og af Byindbyggerne. De skal personlig holde Dje med disse mistænkelige Individer osv. Og Regjeringens Handelsmaade svarer ganske til det Sprog, den lader sine Redskaber føre; det er en fuldkommen Udryddelseskrig og den hensynsløseste Anvendelse af alle de Midler, som den raa Magt kan hyde over, for at tilintetgjøre enhver Levning af polsk Nationalitet. Navnet Polen er allerede afstøffet, og Kongeriget Polen heber nu „Landet ved Weichselen“. Den særegne Styrelse for dette Rige er opløst, og de polske Embedsmænd skal herefter staa umiddelbart under Ministeriet i St. Petersburg. Selv den katolske Kirke er bleven lagt ind under en Regjeringsmyndighed i Ruslands Hovedstad og er saaledes for Fremtiden kun at betragte som en Trossbekendelse, der taales. Alle private Skoler skal herefter være forbudte.

den 7de og 8de Febr. d. A. kunde have forebygget Tabet af 13,000 Gavn til en Værdi af 40,000 Spd. Vere Fiskerier vil ved en telegrafisk Forbindelse med Skotland faa en meget større Sikkerhed, idet mange Ulykker og store Tab, foranlediget ved de frygtelige Storme, kan blive undgaaet, en Erfændelse, der bryr opmuntre til en rastløs Jværfætten af den foreslaaede Linje.

Istiden i Norden, ett geologisk utkast af C. W. Paykull. Med illustratione och kartor. Uagtet ovennævnte Arbejde fornemmelig vedrører Sverige, er de Naturbegivenheder, som det omhandler, fælles for hele den øvrige Del af Nordauropan, og Bogen vil derfor med Nytte kunne læses af Enhver, der vil tilegne sig Kundskab om en Jordperiode, hvis Virkninger vi daglig kan se for os uden at kjende deres sande Oprindelse. Bogen indeholder en letfattelig Skildring af den sidste geologiske Omvæltning, den saakaldte Isperiode, og afhandler Fjellerne og deres fremadstridende Bevægelse, Drivensens Opkomst og desuden alle de Phænomener, der staar i Forbindelse dermed, og som vi kjender som Sturinger i Fjeldet, Kullestene, Jettegryder osv. Endvidere paavises Betingelserne for den uafbrudte Hævning og de øvrige Bevægelser, som Scandinaviens Jordbund er underkastet. Forfatteren er foredelagtigt bekendt ved sit tidligere større Arbejde: „en Sommer paa Island“, der er af mere almindelig geologisk Indhold; paa begge Steder er hans Fremstilling let og flydende i samme Grad, som den er lærerig og skiftet til at vække Interesse hos Enhver for den Videnskab, som den behandler.

Af skandinaviske Blades Indhold i sidste Uge. Om den nye Udenrigsminister Grev Wachtmeister, der har afløst Grev Manderström, ytrer Aktonbladet, at han er bekendt som en dygtig Diplomat. Bladet tror ogsaa, at han hænger meget mindre i Formerne og ser mere paa Sagen selv end Manderström. Forsvigt ventes ingen Forandringer i den udenrigste Politikk.

— I „Fædrelandet“ har der staaet en længere Artikel af Dr. Rosenberg — en bekendt politisk Forfatter, Udgiiver af „Ugeblad for Menigmand“, Medredaktør af „Nordist Tidsskrift“ m. M., — om de (forskjellige) norske Maalstræv. Fors. erinder om den Tid, da man ikke tillod nogen Forandring i det danske Sprog, og de Danske navnlig var misfornøjede med, at Nordmændene optog norske Udtryk i sproget, da de deraf befrygtede en Splittelse i den danske Kæftreds. Denne Tid er nu forbi. Man har en anden Opfattelse af sproget overhovedet, og de norske Særegenheder finder man endnu, siden Nøe og Asbjørnsen begyndte at udgive sine Eventyr, og siden Bjørnsons Bøger bliver læste, Behag i; thi at disse Særegenheder skulde gjære de norske Forfatteres Bøger uforstaaelige for Danskerne, er ikke muligt. Forjaavidt er da et vist Slags norsk Maalstræv, Skriftsprogets Udvikling nemlig ved Optagelse af norske Ord og Vendinger, betragtet med gunstige Øjne af Danskerne. Derimod har de ikke med samme No bemærket det mere egentlige Maalstræv eller Bestræbelserne for med engang at give det norske Skriftsprog en fra det danske forskjellig Skikkelse. Her erinder Fors. sine Landsmænd om, at denne Sag dog bryr sees fra det eneste retfærdige Synspunkt nemlig det norske; — hvis Nordmændene finder sig tjent med et saadant nyt Maal, saa maa det ogsaa være godt, at de faar det; ja dette kan heller ikke staa det nordiske Fællesskab; thi alle de nordiske Sprog har en fælles Sprogbund, lige saa vist, som de nordiske Folk kun har en Nationalitet; det Norske kan aldrig komme udenfor det Nordiske. Hvad nu Overlærer Knudsens Retning angaar, som foruden at optage norske Ord og Vendinger vil indføre en ny Skrivemaade, der ligesom faar fast den norske Udtale af Skriftsproget, saa har Fors. ikke Noget imod den, uden forjaavidt han finder den nævnte Forandring i Skrivemaaden temmelig unødigt; — isvrigt er han meget fornøjet med Knudsens Bog om „det norske Maalstræv“. Om det saakaldte Landsmaal gjør han følgende Bemærkninger: Sammenligner man Landsmaalet med et af norske Særegenheder stærkt oplyst Skriftsprog, saa vil man ikke finde nogen stor Forskiel i Ordforraadet; Forskiellen ligger mest i Formerne; men Formerne, finder han, er det mindst Væsentlige ved et Sprog; ja endda er Formerne kun derved blevne saa forskjellige, som de er, derved at Landsmaalets Benner, hvor de har Valg mellem flere, altid vælger den ældste og fra Danmark mest forskjellige, om den end er fjelden. Dette finder han ikke rigtig; paa den Maade er jo Landsmaalet dog ikke et levende Tungemaal. I midlertid — man gjør det norske Sprog saa afvigende fra det danske, man vil; — det bliver dog aldrig Andet end en Dialekt af det fælles nordiske Sprog, og det vil aldrig komme til, at det ikke forstaaes af Danskerne f. Ex. lige saa godt som Svensk. Hvad nu til Slutning det angaar, at Landsmaalet skulde behøves for Bondens Skyld, saa gjentager han først den tidligere Indvendning,

at Landsmaalet tildels er et dødt Sprog; dernæst finder han, at man ikke uden Videre kan overse den dansktalende Del af Befolkningen i Norge, om den end ikke er saa talrig, som den anden Del, og at erklære den for aldeles unational, negte den Stemmeret i Sprogsagen, tale om to Kulturer osv., finder han meget utilbørligt. At drage Bønderne ind i Folkelivet og Statslivet, det er aldeles rigtig; men at vække en Splid mellem Samfundets Klasser og maaste nære Sneversindethed hos Bønden er urigtigt. Hvad der vil blive af dette Maalstræv, kan Fors. ikke med Bestemthed forudsige; men han deler Knudsens Formodning, at der efterhaanden vil uddanne sig et Dansk-Norsk, hvor de „Danne“ tilskyder det Meste i nye Former, Udtale m. M., men Almuen de fleste nye Ord.

I forrige No. er følgende Trykfejls indløbne i Udtaget af Hamars Stiftst.: 6te Linje f. o. Orden, læs: Uorden; 17de Linje kirkeligt, læs: kristeligt; 23de Linje bestaaende, læs: troende; 32te Linje ventelig, læs: virkelig.

Nyheder.

Fra Balders. Skrutvælds Sogn 22de Maj. (Brev til Norsk Folkeblad). Kristi Himmelsfartsdag, 21de Maj sidstleden, afholdt Skrutvælds Styttelag Vaarpræmiemøde ved Haldal; man samlede kl. 10 Form. Væjret var saert; Solen skimtede saa varmt som ved Midsommer, og Dal og Fjeld saa sybte i tæt Dugg, Noget man ej mindes at have set saa tidlig heroppe.

40 Medlemmer deltog i Styttlingen; Kapt. Meidel, der var tegnet som Væresmedlem af det unge Skyttelag, ankom, medens de andre varede, og hilste Styttterne ved i nogle hjertelige Ord at takke dem for den Væer, man havde vist ham. Han vilde nu tegne sig som aktiv Stytt og af al mulig Evne virke for Skyttelagens Bestaaen og Fremgang. Styttlingen foretog i god Orden; kl. 4 var man færdig, og opstillet i to Gelede marscherede man derpaa til den nærliggende høje, runde og ovenpaa flade „Huvstupaug“, hvorfra man havde en henrivende Udsigt over det smukke „Være Skjere“ til de nordensfor liggende høje, sneklædte Fjelde og over Skrutvælds og Haldals hovedsøgn Dale mod Syd.

Præmierne, 7 i Tallet, blev uddelte: 1ste Præmie til Halvor Bjørnsen Gladheimseie vunden med 30 Øjne, 2den do. Måsteter Ole Olsen Skrinrud med 28, 3die do. Måsteter Halvor Bendissen Gladheim med 24, 4de do. Ole Erlinassen Skaar med 22, 5te do. Nils Olsen Døvre med 22, 6te do. Ole Olsen Ramum med 21 og 7de do. Nils Helgesen Brænden med 21 Øjne.

Kapt. Meidel holdt derpaa en Tale om Skyttelagens Betydning til Fædrelandets Forsvar, til Legemetets Hæder og Kræfternes Udvikling, til Aandens Dannelse og Samfundsaandens Fremme og udbragte et „Hurra“ for Skyttelagen.

Man nøb nu de medbragte Forskrifninger. En af Medlemmerne henvendte nogle Ord til Kaptajnen og tofede Skytternes Glæde over 1ste Gang at have ham i sin Mitte, og takkede for, at han ved sin Nærvarrelse og Tale havde forøget Skytternes Interesse for den store Sag og ønskede, at Kaptajnenes Sundhed og Evne for Fremtiden vilde tillade ham at virke blandt os til Skyttelagens Fremme.

Under Dans og livlig Samtale tilbragte man den smukke Aften. Kaptajnen lovede, at han til høsten vilde indbyde Skyttterne til en Skogtur for under hans Vejledning at indsamle og tillave spiselig Sop, hvilket løfte man modtog med særdeles Glæde.

I munter Stemning og med levende Ønster om Held for Skyttelagen og det elskede Fædreland skiftes man kl. 11 Aften; men Erindringerne om den herlige Dag glemmes ej saa snart.

Kongen siges at ville komme herind i Begyndelsen af September og at skulle forblive herinde, til Storchinget af ham selv er aabnet.

Prindsen Oscar og August agter muligens at foretage en Tur til Norge i Slutningen af denne Maaned og rejser da til Vestlandet for at aabne den store Regatta (Rapsejlingen m. m.) i Stavanger.

Til Storchingsmand for Carpsborg er valgt Sognepræst Balden med 2 St. og til Suppleant Trælasthandler Jværfen. Fra Søndre Bergenhus Amt er til Repræsentanter valgt Kirkefanger Riisnæs med 77 St., Gaardejer Aaga med 76 St., begge enst., Gaardejer Svøm med 71 St., Gaardejer Løberg med 57 St. og Sorenstr. Dahl med 40 St. Væsteth undflog sig for Gjenvalg. Til Suppleanter valgtes Gaardejer Juell, Vagtmester Litsheim, Gaardejer Skaar, Sognepræst Hammer og Lensmand Lillegraven. For Hammerfest, Tromsø, Badsø og Bardø er til Repræsentanter valgt Sorenstr. Chr. Rjerchow og til Suppleant Overretssagfører D. Lund. For Hedemarkens Amt er til Repræsentanter valgt Nyhus med 59 St., Morten med 58 St., A. Schli med 54 St., H. Schulze

med 49 St. og Sorenstr. Rildal med 33 St. Til Suppleanter valgtes H. Nordrehaug, M. Tangen, A. Jensen, A. Bøll og Sandberg. For Emaalenenes Amt er til Repræsentanter valgt Olaf Wiig med 47 St., Rand. A. Sorenfen med 29 St., Amtmand Sibbern med 26 St., Anon Wit med 25 St. Til Suppleanter valgtes Johansen, L. Lund, E. Potvedt og A. Borge.

En Folketale blev i Søndags holdt paa Klingenberg for at samle Bidrag til Arbejdsfamfundets Byggesond. Udbyttet af samme anslaaes til 1,000 Spd.

Til en Bazar indbyder endel Damer i Kristiania for ved Udbyttet at kunne understøtte ældre Tjenere af Kvindekjønnet, som har tjent længe og tro i samme Hus.

En Kommission er efter Anmodning fra Indredepartementet sammtraadt for at overveje og udrarbejde Forslag til tekniske Skoler og et polyteknisk Institut. Medlemmerne er Generalmajor Bergeland, Ingeniør S. Pihl, Murmester Binneballe, Stipendiat Guldberg, Kapt. Klingenberg, Ingeniørpilot. Segelste, Fabrikfører G. Schou og Prof. Christie.

Dødsdommen over Claus Andersen for begaaet Mord er befaleet fuldbyrdet uden Formildelse.

„Stillings-Bidrag. Skolelærerne i Eters og Sigdals Præstegjælde have gennem Stillings-Bidrag (1 Skilling fra hver Husfader og 1 Skilling for hver af de til Huset hørende Personer) indsamlet et Beløb af 92 Spd. 69 ø til „de ved Enestrød Skadelidte“, — hvilket Beløb under 9 d. M. er tilskillet Formanden for den i Kristiania nedsatte Kommitte, Hr. Sognepræst Døp.“

Gave. Kaptajn Rosenqvist har igjen stænkent 150 Spd. til Arbejdsforeningens Byggesond i Kristiansand, der nu har naaet op til 800 Spd.

Universitetsfesten i Lund. Ved Festsiddagen den sidste Dag, den 29 Maj, frembragte Prof. Brandt de norske Gæsternes Tak i følgende Ord:

„Inden disse Dages Festligheder nærme sig sin Ende, udbejder jeg mig med Hans Maj. Højheds Tilladelse Ordet, for at frembære de norske Deputeredes hjertelige og ærbødige Tak for hvad vi i disse minberige Dage have oplevet.“

Vi takke ikke blot for den glimrende Modtagelse og den forartede Gæstfrihed, som er bleven os tilbede; vi takke ogsaa for Festsen i sig selv og for det rige Udbytte, vi medbringe herfra til den Højskole, vi repræsenterer, og til hele vort Folk: for de store Minder, den har skilket for vort Dje; for de lyse Forjættelser, den har fremkaldt i vor Sjæl! Vel er det som Gæster, at vi befinde os her; men vi kunne dog ikke betragte os som Fremmede; — nej, i Sandhed, ingen Nordmand, som somer med aabent Sind og aabent Dje, kan nogensinde føle sig som Fremmed i Sveriges Land. Vi staa jo dog hinanden nærmest af alle Folk paa Jorden.

Dg derfor føle vi det, som havde vi selv en Andel i Eders herlige Fest, og vi medtage vor Del af Udbyttet som noget os umiddelbart Tilhørende, — men tillige med Forsikringen om, at Norges Universitet kjender og erkjender sit Rald: i broderlig Samvirken med Sveriges Højskoler at virke til at give den Erfændelse fast Rod i Folkenes Bevidsthed, at den Forening, som omslutter dem, ikke er noget vilkaarligt Vært af menneftelig Beregning, men en organisk Nødvendighed; — saaledes vilde vi arbejde til at udvikle og befæste Unionen i Aand og Sandhed!

„Dg dette love vi; dette vilde vi!“

I Prof. Brandts Hilsningstale i næstforrige No. stod ved en Trykfejl i anden Linje: et Land, læs: et Saand.

Sidste Folketælling viser, at der i Landet var 66,781 Husmænd med Jord, hvoraf i Kristiania Stift 11,249, i Hamars 21,531, i Kristiansands 8,727, i Bergens 9,279, i Trondhjems 13,677 og i Tromsø 2,318. Familienlemmerne udgjorde 175,766, hvoraf 55,889 af Mandkjøn og 119,878 af Kvindekjøn. Heri er ikke medregnet 14,014 hjemmeværende vorne Sønner.

De sidste telegrafiske Efterretninger meddeler, at den regjerende Fyrste Michael i Belgrad tilligemed sin Kusine paa en Spadseur er bleven nedstuet med Revolvere af 3 Brødre, af hvilke en er paagreben. — Nitroglycerin-fabrikken ved Vinterviken i Nærheden af Stockholm er sprængt i Luften og har anrettet stor Ødelæggelse, omkring 15 Mennesker er omkomne.

En 4- eller 5aarig Latinskole skal oprettes i Bergen og tage sin Begyndelse fra August Maaned.

I Bergen er ved Skattelegningen den antagne Formue sat til 8,398,500 Spd. (f. A. 7,969,000 Spd.) og den skatbare Indtægt til 1,047,426 Spd. Skatten beløber sig til 55,194 Spd. 110 ø, hvoraf 24,101 Spd. 45 ø Fat-tigskat.

Det spondensfjeldske Dampskibsselskab har i Driit-aareet 1867 tjent 16,596 Spd. 38 ø, hvoraf 5,578 Spd. skal blive affat til Skjedelfondet, saa at Overstudet blir 11,018 Spd. Tabet i Aaret 1866 og Dampskibet „Kong Sverres“ Kofstende har foranlediget den Beslutning, at intet Udbytte iaar blir at udbetale.

Om Beslaglæggelsen af norske Fortøjer, der blev gjenfundne i russiske Havne, hvorom Underretning blev meddelt i forrige Nummer, oplyses nu i Trondhj. Avr., at det hele kun har været et Slagsmaal mellem endel norske og russiske Fiskere, hvorved de Norske maatte betale 15 Spd. i Stadeserstatning; men at ingen Indsriden fra det Offentlige har fundet Sted.

En Forbrugsforening er stiftet i Porsgrund.

Om Stemmeret for Kvinder har et Valgdistrikt i England afgivet den Kendelse, at for det følgende Parlament alle Kvinder skal blive indførte blandt Bælgerne, naar de har den Ejendom og Alder og øvrige Egentaber, som for Bælgerne er bestemt.

Billedhugger Vorch udsætter i København en større og gennemarbejdet Model af sin Støtse af Karl Johan. Prinsen af Wales siges at være kommen med en Damp-Yacht til Bergen for at rejse nordover paa Tjsteri.

Udnævnt: Rand. jur. J. W. Olsen til Fuldmægtig i Kirkedepartementet; Rand. theol. P. A. Nielsen til Sognepræst i Bindalen; Stiftsapsellan N. J. J. Laache til Sognepræst i Stenstjer; kapell. J. A. H. Høder til Sognepræst i Stod; person. Kapell. D. S. Thrap til person. Kapell. hos Sognepræsten til Domkirken Menighed i Bergen; Højesteretsadvokat J. Kraft til Sorenstr. i Ørdedalen; Rand. med. og Prosekt. E. J. Lie til Marine-læge af 2den Klasse; eram. Kadet W. Müller til Se-kondisjantsant i Marinen; Premierløjtn. A. Andersen til Kapt. og Chef for Lørdalværdingens Komp. af Bergens Borgerværnings Infanteri-Bat.; Kapt. H. Kyphe til Stads-hauptmand og Chef for Drammens borgerlige Infanteri-komp.; Kapt. D. E. Østhaug til Chef for samme Korps's 1ste Komp.; Premierløjtn. H. S. Andersen til Kapt. og Chef for Do. 2det Komp.; Sognepræst A. Hauge til Provst i Sliens Provsti; Sognepræst E. Sommerfelt til Provst i Valders Provsti; Sognepræst J. M. Hooslef til Provst i Throndenes Provsti; Generalmajor H. N. Bergeland indtil Videre overdraget at forrette som Kommandant over Akershus Fæstning; George Sylvain og Nazaire Letu til Jernste og norske Vicekonsuler i Rimouki og Trois Pistoles, begge under Konsulatet i Kvebek.

Affædediget i Naade: Sognepræst til Stoffe under Spandre Jarisberg P. E. Røis (600 Spd.); Kapt. og Chef for Lørdalværdingens Komp. af Bergens borgerlige Infanteri-Bat. M. M. Mathiesen; Generalmajor H. N. Fleischer i Naade entlediget fra sin Stilling som Kommandant over Akershus Fæstning.

Kedigt: Barteig Sognefald under Vestre Vorgesjæls Provsti (370 Spd.); Bamble Sognefald under Bamble Provsti (950 Spd.); Et Døertoldbetjentembede i Nissers Løldistrikt (700 Spd.); et Kompagnifirurgembede ved Armeens Hovedstation (339 Spd. 75 f.).

Kornpriser for udenlandt Vare i Partier:

	Ar.ania.	Dramm.	L.hjem.	Spd.	Ld.
Rug	5½	5	5½		
Byg	4½	4½	4½		
Havre	2½	2½	2½		

Torvepriser i Kristiania den 11te, Drammen 10de, Trondhjem og Stavanger 6te Juni.

	Ar.ania	Dramm.	L.hjem.	Stav.
Drejsjød	4-5	6	5	6 D.BK
Kalvesjød	4-6	7	(1½)	-
Jarefjød	5	7	5	-
Flejs	6-6½	-	6	7
Ug	-	28	20	20 f Snæs
Smør	11-12	12	9	12 D.B
Melk	-	2	2	4 pr. Pot.
Poteter	6-7	8	9	11 D.L.
Birkeved	-	-	15	18 D.Fv.
Juruvod	11-12	-	12	14
Granved	9-10	-	9	-
Stenful	-	-	-	48 f Ld.
Woldhø	5-5½	8	11	19 D. St

Desuden i Kristiania: Timothejsh 2 Spd.; Rughalm 96 f; Byghalm 96 f; Havrehalm 72 a 96 f; Havremel 8 Spd. pr. Stk.

Bekjendtgjørelse.

To Aredskolelærerpøster ere ledige i Throndenes Skolekommune, at tiltræde 1ste September d. A. Skoletiden er 30-40 Uger aarlig. Betingelserne ere 2 Spd. i Løn og 1 Spd. til Kosthold pr. Skoleuge. Andragender, stiledes til Tromsø Stiftsdirection, bedes indsendte til Skolekommissionen inden 15de Juli.

En Lærerbefilling

er ledig i Namsos Præstegjeld, Færandvigs Sogn. Skolen holdes i leiet Lokale i 2de Kredse. Undervisningstiden er 18 Uger for den ene og 9 Uger for den anden Kreds. Lønner er 2 Spd. pr. Uge; Kost og Herberge in natura. Den ansættendes Lærer vil have at finde sig i, at begge Kredse forenes til en, og Undervisningstiden forlænges til 36 Uger aarlig i fast Lokale. Ansøgninger om denne Befilling, stiledes til Trondhjems Stiftsdirection, indsendes til Underkønnede inden 6 Uger fra Dato.

Namsos Præstegaard, 23de Mai 1868.

N. Alstrup.

En Dmgangsskolelærerpøst i Malmo Sogn, Beitstadens Præstegjeld, er ledig. Undervisningstid 24 Uger aarlig, den ugentlige Løn 2 Spd. Kosthold leveres in natura. Skolebestyrelsen forbeholdes Ret til nærmere at regulere Kredse Ansøgninger, stiledes til Trondhjems Stiftsdirection, tilsendes Underkønnede inden 6 Uger.

Beitstadvædens Præstegaard den 24de Mai 1868.

J. L. S. Landmark,
Sognepræst.

2de Skolelærerpøster

ere ledige i Baage Præstegjelds Høvedsogn.

1. Underlærerpøsten ved den med Baage Fastskole forenede højere Almueskole. Undervisningstiden er 40 Uger og Løn 150 Spd., samt til Behøelse 2de Lærersker i Skolebygningen. Af Ansøgeren ønskes oplyst, om han kan spille Orgel, og i saa Fald, om han er villig til at overtage Organistpøsten ved Høvedskirken for en aarlig Godtgjørelse af 15 Spd.

2. Skolelærerpøsten i Nordherreds Kredse, hvor der holdes 36 Ugers løsbefaldet Skole i 4 lejede Lokaler. Lønnen er 1 Spd. 48 f pr. Uge samt Kosthold in natura eller 1 Spd. ugentlig for en Seminarist. Den, som ansættes i Pøsten, maa finde sig i at Skoletiden og Kredsinddelingen forandres. Andragender om disse Pøster, der tiltrædes fra 1ste Oktober dette Aar, stiles til Hamars Stiftsdirection og sendes med behøvede Bilage i betalte Breve til Baage Skolekommission inden 6 Uger fra Dato.

Baage Præstegaard i Gudbrandsdalen den 29de Mai 1868

I Herg Skolekommune paa Helgeland er en Lærerpøst ledig. Løn 1 Spd. 90 f pr. Skoleuge. Kostholdsgodtgjørelse 4 f 16 f pr. do., Skoletid 32 a 40 Uger. Ansøgninger indsendes til Herg Skolekommission pr. "Herg Helgeland".

Sørhørd den 5te Mai 1868. Otto Glatsved.

I Espingens Præstegjeld, Nordre Saltens Provsti, er en Lærerpøst ledig. Undervisningstiden er 32-36 Uger. Lønnen er 2 Spd. pr. Skoleuge foruden 1 Spd. om Ugen til Kosthold. Pøsten tiltrædes først i Oktober Maaend d. A. Ansøgninger, stiledes til Tromsø Stiftsdirection, indsendes inden 15de Juli d. A. til Underkønnede.

Espingen den 28de April 1868. P. Valeur.

I Hemnes Skolekommune i Indre Helgelands Provsti er for Tiden 3 Lærerpøster ledige. Skolen holdes i leiet Lokale; den aarlige Undervisningstid er fra 24 til 32 og 36 Uger, et af de sidste Antal det almindelige; Lønnen er 1 Spd. 90 Skill. og Kostholdsgodtgjørelse 112 Skill. om Ugen, saalænge Skole holdes. Ansøgninger om disse Pøster, stiledes til Tromsø Stiftsdirection og bilagte med fornødne Attester, bedes indsendte i betalte Breve til Hemnes Skolekommission inden 6 Uger fra Dato.

Hemnes Præstegaard den 23de Mai 1868.

Wølner.

En Lærerpøst

er ledig i Gausdals Præstegjeld i Spandre Gølgebo Skolekreds og bliver at tiltræde 1ste Oktober d. A. Skolen holdes 24 Uger aarlig i samme Kreds, og Læreren erholder 1 Spd. 48 f. ugentlig i Løn og 1 Spd. 12 f. i Kostholdsgodtgjørelse eller Kost in natura paa Skolestedet, hvis han ønsker det. Andragender om denne Pøst indsendes med fornødne Attester i betalte Breve til Underkønnede inden 6 Uger fra Dato, stiledes til Hamar Stiftsdirection, som besætter Pøsten.

Gausdals Præstegaard 24de Mai 1868.

A. J. Fleischer.

I Domaas og Ulekens Kredse i Dovre Præstegjeld er en Skolelærerpøst ledig. Skoletiden er 39 Uger aarlig og Lønnen det gjældende Lovmaal, fortiden 1 Spd. pr. Skoleuge. Godtgjørelse for Kosthold erlægges for tiden med 1 Spd. pr. Skoleuge. Ansøgninger om denne Pøst, som bliver at tiltræde i anstændige August Maaend, tilstilles Dovre Skolekommission inden 5 Uger.

Dovre 1ste Juni 1868.

Bekjendtgjørelse.

Følgende Lærerpøster ere ledige:
I Hjelmelands Skolekommune: Jøssnesset 29 - Fjorden 29 - Fjundingland 17 - Bygden 32 - Neelhuus 36 - Uger.

I Aardals Skolekommune: Sundgaardene Næssje og Birke Kredse 36 Uger.

I Fjeters Skolekommune: Halsnø-Lite 24 - Mosnæs Byrd 24 - Sandanger 12 Uger.

Alle Steder Dmgangsskole med Kost i Skoletiden paa Gaardene. Ugelønner i Hjelmeland og Aardal er 6 Ort; i Fjeter 6 Ort 12 f. Paa Halsnø holdes Skolen i 12 Uger i leiet Lokale. Med Hensyn til Ugetallet, der tillægges hver Lærerpøst, da kan man heri noget lempe sig efter Ansøgerens Leilighed - (Efterom ønskes, flere eller færre Ugers Skolehold) indtil kun 1 Kreds paa 12 Uger hos 1 Lærer. Omregulering af Kredserne forbeholdes. Ansøgningerne stiles til Christiansands Stiftsdirection og maa være indsendte inden 6 Uger fra Dato i betalte Breve til Paul H. Hofgaard, Sognepræst.

Hjelmelands Præstegaard pr. Stavanger, 30te Mai 1868.

Bekjendtgjørelse fra Tonsets Lærerskole.

Et nyt Lærerkurjus ved Lærerskolen i Tonset begynder med Dptagelsesproben den 7de Sept. førstkommande. De, som ønske at optages, maa derom forud gjøre Indmeldelse til Provst Wiberge, Sognepræst til Tonset. Indmeldelsen bør bilægges med Vidnesbyrd om Ansøgerens Forhold, Evner og Kundskaber samt med Døbe- og Konfirmationsattest. Alene de kunne optages, som ere over 16 Aar gamle, læse færdige saavel Strevet som Trykt, skrive en læselig Haand, regne færdigt de 4 Species i ubenævnte Tal og have jaamegen Kristendomskundskab, som en vel forberedt Konfirmand pleier at besidde.

Proben begynder om Morgenen Kl. 9, og maa da de Indmeldte fremstille sig forsynede med Skrivefager. De vorde Læringer maa tilveiebringe Lægeattest for, at de ere fri for smittom Eggdom. De bør belave sig paa, at Kurset kan vare 1½ Aar. Læringerne have hidtil faaet Bolig, Dphold og Klædewas paa Skolens Nabogaarde for 1 Spd. om Ugen.

Ledig Lærerpøst.

I Storebødalen er en Lærerpøst ledig fra 1ste Octbr. d. A. Læreren vil have at undervise mindst 24 Uger aarlig, dels i fast, dels i omgaaende Skole, og forpligtes han til at finde sig i mulige Omreguleringer og, om saa forlanges, i at anvises andre Kredse. Ugelønnen er fastsat til 2½ Spd. for Stiftsseminarister med mindst "Meget duelig" til Karakter, for Andre til 1½ Spd., og Kosthold gives dels in natura, dels i Penge, 24 f pr. Døgn.

Ansøgninger, stiledes til Hamar Stiftsdirection og bilagte med fornødne Attester i bekræftede Gjenpartier, blive i betalte Breve at tilstille undertegnede Sognepræst inden 15de næste Maaend.

Uamots Præstegaard 4 Juni 1868.

D. S. Olsen.

En Hjorømoder-Pøst i Ullensaker Præstegjeld er ledig. Andragender om denne Pøst, hvorfor der bestemt en aarlig Løn af 40 - først - Spd., kunne indsendes hertil i betalte Breve inden fire Uger fra idag. De, som have indsendt Andragender om denne Pøst efter Bekjendtgjørelsen af 13 Mai d. A., hvori Lønnen var opgivet til 30 Spd., ville blive betragtede som om de fremdeles ønske at komme i Betragtning ved Ansættelsen, saafremt de ikke tilbagekalde deres Ansøgninger.

Akershus Amtsfaktor Christiania 4 Juni 1868.

Johan Collett.

Christiania Almueskoler.

En Lærerpøst er ledig ved Christiania Almueskoler. Løn 350 Spd. aarlig for 34 Dimers ugentlig Undervisning. Ansøgninger stiles til Christiania Skolekommission og indsendes til Underkønnede inden 1ste Juli førstkommande.

J. Jespersen, Skoleinspektør,
Eh. Meyers Gade No. 70.

En Skolelærerpøst er ledig i Drøtten Sogn i Dier Præstegjeld. Distriktet omfatter 2 Kredse; Skolen holdes i lejede Lokaler, fra Begyndelsen af Oktober til Mai Maaend, i 30 Uger. Læreren har Logi og Kost paa Skolestedet og Lønnen er, for en Seminarist, 60 Spd., eller 2 Spd. for hver Skoleuge.

Pøsten tiltrædes 1ste Oktober indvarende Aar. Andragender, ledsagede af de fornødne Attester, tilstilles Dier Skolekommission inden Midten af Juli Maaend i betalte Breve.

Ledig Lærerpøst.

Skolelærerpøsten i Gallaens-, Haadalens- og Elgaaens Skolekredse er bleven ledig og ønskes besat fra Oktobers Begyndelse d. A. Den aarlige Undervisningstid er for Tiden 33 Uger, og Lønnen er for en Seminarist eller Lærerskole-Læve 1½ Spd. ugentlig og Kostholdsgodtgjørelse 4 Ort ugentlig i Undervisningstiden. Den ansættendes Lærer maa finde sig i en muligens Omregulering baade med Hensyn til Kredsene og den aarlige Undervisningstid; for Øvrigt ere Betingelserne de for en Almueskolelærer til enhver Tid gjældende. Ansøgninger, stiledes til Throndhjems Stiftsdirection, indsendes i frakterede Breve til Nøros Skolekommission inden 6 Uger.

Nøros, 6 Mai 1868.

B. Støp,
Sognepræst til Nøros.

Ledig Lensmandsbefilling.

Fleisbergs Lensmandsbefilling i Numedal og Sandhavs Fogderi er ledig, og kan søges i en Tid af 6 Uger fra Dato.

Efter den afgaaede Lensmands Indtægtsopgave for Aaret 1866 vare Ingtægterne - iberegnet forskellige faste Lensningspøster af Betsp 65 Spd. 89 f - ialt 460 Spd. 47 f, hvori dog er indbefattet Sktyds- og Dietsgodtgjørelse af det Offentlige til et Betsp af 51 Spd. 5 f.

Bufteruds Amtmandsembede den 4de Juni 1868.

Breder.

Helgelands Skolelærermøde

afholdes paa Hemnes 14de og 15de Juli 1868. Til at deltage i dette Møde indbydes Lærerne fra Helgelands 3 Provstier. Lærere fra andre Præstegjelde i Stiftet og Andre, som maatte have Interesse for Skolen ville være velkomne.

- Følgende Samtaleemner foreslaaes:
- 1) Hvad udretter Almueskolen saaledes som Undervisningen nu drives, og hvad skulde den udrette for at svare til Folkets Lære?
 - 2) Hvilken Undervisningsmethode i Religion bør helst anvendes enten den katetistiske eller samtalende, samt hvorvidt kan mundtlig Undervisning træde istedet for Udenlæsning?
 - 3) Hvorledes bør Lærebogen benyttes i Skolen for at svare til sin Hensigt?
 - 4) Hvad er Hovedårsagen til de hyppige Skoleforsømmelser, hvorov- eller paa alle Kanter klages?
 - 5) Er de Midler, om af Skolekommissionerne hidtil ere anvendte, hensigtsmæssige for at hæve Aarsagerne og stanse Forsømmelserne?
 - 6) Hvis ikke, ad hvilken Vej og ved hvilke Midler vil da disse Aarsager med Birkning sikrest antages at blive hævede?
 - 7) Hvorvidt kan Lærere og Opdragere tillade Leg og uskyldige Fornøjelser, samt anvende disse som Opdragelsesmidler?
 - 8) Er Børnefester paa Skolen ønskelige?
 - 9) Er Børnebibliotheker ønskelige og i saa Fald, hvorledes kan de lettest oprettes?
- Det er en Selvsjølge, at andre end de her paapegede Samtaleemner kan foreslaaes og tages under Behandling. E. D. Andersen. N. Sivertsen. P. J. Johansen. H. J. Hallefen.

Bergens Skolelærerforening indbyder Lærere og Andre, som interessere sig for Skolen, til et Lærermøde i Bergen den 10de, 11te og — om ønsket — den 12te August d. A. Et forberedende Møde vil maatte blive afholdt om Eftermiddagen den 9de til Vedtagelse af Forhandlingsmemor. Som faadanne foreslaar Foreningen følgende:

- 1) Hvilket Formaal bør Almuekolens have for sig ved den geografiske og historiske Undervisning? og hvorledes bør denne derefter indrettes?
- 2) Hvorvidt er den Anke berettiget, at Undervisningen i Almuekolen er forliden folkelig?
- 3) Om Forholdet mellem det Historiske og Læren ved Religionsundervisningen.
- 4) Vigtigheden af en god Disciplin i Skolen, og hvorledes den skal fremmes.
- 5) Er Skoleloven berettiget og gavnlig?
- 6) Vilde det ikke være hensigtsmæssigt, at Lærerne paa Landet oprettede gjensidige Understøttelsesforeninger i Lighed med Bergens Læreres Pensjonsforening?
- 7) Ydre Betingelser for Almuekolens heldige Virken.
- 8) Lærernes borgerlige Stilling.
- 9) Om Legemsøvelser i Almuekolen.
- 10) Om Lærernes fortsatte Udbannelse. Forøvrigt staar det selsølgelig enhver Deltager i Mødet frit for at fremsætte Forslag til Forhandlingsmemor. Bergen den 28de Mai 1868.
Paa Skolelærerforeningens Vegne.
D. Bjørndal.

Folkehoistolen i Gudbrandsdalen

aaabnes paa den 14de Oct. paa Romundgaard paa Sel. Dens Formaal er at give vogne Bondegutter en Dannelse, som passer for dem. De vigtigste Fag ere: Historie (især Fædrelandets), Geographi, Naturlære og Landbrugslære. Desuden meddeles der noget Kjenndskab til vor Litteratur og Poesie i at skrive for sig.

For at blive optagen maa man kunne ordentlig læse, skrive og regne (de fire Regningsarter), og være 18 Aar gammel.

Skolen har to Klasser, og gjør Regning paa, at Gutterne skulle blive der i to Vintre (fra 14de Oct. til 14de April). Betalingen er 2 Spd. maanedlig.

Hus og Kost faar et temmelig stort Antal Gutter ved Skolen. Kostholdet bliver omtrentlig det, som er brugelig i Bygden, og vil koste 4 1/2 Spd. maanedlig; heri er medregnet Betaling for Husrum, men ikke for Sengklæder. Betalingen for Kosten kunne de som ønske det for en større Del erlægge i Bæver (Korn, Smør, osv.). Hvis der skulde komme flere end der er Rum til ved Skolen selv, kunne de uden Vanskelighed faa leiet sig ind paa Nabogaardene.

Den som ønsker at optages, maa være saa god at fende skriftlig Indmeldelse inden 15de Sept.

Nærmere Oplysninger giver Christoffer Bruun, Sel i Gudbrandsdalen.

Ovams Latin- og Realskole

modtager Indmeldelse af Disciple til det nye Skoleaar, som begynder i August. (Se dette Blad No. 16).

Tronaa Skolelærerseminarium

optager nye Elever fra ankundende August Maaned. De, som kunne optages, skulle i Almindelighed være i en Alder fra 18 til 25 Aar, fra hvilken Bestemmelse Bestyreren dog kan gjøre Undtagelse. De Ansøgende melde sig skriftlig eller mundtlig til Seminariets Bestyrer inden Slutningen af Juni Maaned og ledsage sine Anmeldelser med Attest fra vedkommende Sognepræster, Skolelærere eller Andre, som maatte kunne give Vidnesbyrd om de Ansøgendes Evner, Forhold og Kundskaber samt antagelige Dygtighed og Lyst til at blive Skolelærer, og endelig med Dybeattest, Konfirmationsattest og Attest for, at de ikke ere befængede med smittsom Sygdom eller lide af saadan Svagelighed, som kunde hindre dem fra at benytte Undervisningen, eller gjøre dem uskikkede til beres Kald. Til Optagelsesproven, der iaar vil blive afholdt Mandag den 17de August, indfinde de. Anmelde sig hos Bestyreren for at meddele ham de videre Oplysninger, han maatte ønske. Ved Proven fordrer: at kunne læse med Ferdighed i Bog, skrive en nogenlunde læselig Haand og saa megen Kundskab i Bibelhistorie og Religion, som en vel forberedt Konfirmand pleier at være i Besiddelse. I Tilfælde af Konturrence optages de Elever, som give det bedste Haab om sig.

Wilskaarene i økonomisk Hensende ere to Slags: a) **Almindelige.** Eleverne paa disse Wilskaar erlægge 26 Spd. aarlig i Underholdningsbidrag. Forøvrigt nyde de fri Kost, erholde fri Undervisning, Bolig, Lys, Brænde og en Gang maanedlig Badst af Linned o. s. v. For Tiden er der 32 saadanne Pladse. Disse Elever ere pligtige til efter sin Dimission at tjene som Almuekolere i Tromsø Stift i de nærmest paafølgende 7 Aar. b) **Paa egen Bekostning.** Elever paa disse Wilskaar erholde fri Undervisning og fri Bolig samt Lys og Brænde, men Opholdet forøvrigt maa de selv koste. Kost og Badst er for Tiden at erholde hos Sem. Wilskaars Økonom for omtrent 60 Spd. aarlig. Efter et Aars Forløb vil i Regelen enhver Eleve paa disse Wilskaar have Udgang til at gaa over paa de ovennævnte almindelige.

Eleverne skulle ved Optagelsen vederhæftig Selsøkyldneraktion for, at det, de have at betale, bliver ordentligt erlagt til de bestemte Terminer, hvorved bemærkes, at Regelen er forudsætsvis Betaling Kvartaliter.

Bed Optagelsen maa enhver være forsynet med de nødvendige Sengklæder samt nogle Haandklæder og i det Mindste saa meget af Linned og øvrige Underklæder, at Rentlighedens Fordringer kunne opbevare sig.

Tromsø Skolelærerseminarium, 3 April 1868.
Raurin.

Gjertsens Latinskoie.

Inmeldelser til det nye Skoleaar som begynder i August modtages daglig paa Skolens Kontor, Storthingsgaden No. 6.

Stove

forfettes imod Ibebrand af Christiania almindelige Brandforsikringssekselskab til billige Præmier. No. 5 Prindsens Gade. Jørgen Gjerdrum.

Christiania almindelige Brandforsikringssekselskab

Livsforsikringssekselskabet IDUN

med Aktiekapitaler: En Million Species tegner Forsikringer imod billige Præmier og liberale Vilkaar.

Hovedkontor: No. 5, Prindsens Gade.
D. Kildal. Ths. Joh. Heftye. Joh. H. Andresen
B. Dybwad. J. Gjerdrum.

Brandforsikrings-Selskabet „NORDEN“

overtager Forsikringer i Landdistrikterne paa almindelige Landbonærings-Gjenstande til 1/4 pCt. eller 30 Skilling af 100 Spd. for Aaret; man henvende sig til Hovedcontoret i Christiania eller nærmeste Agent.

Jacob Ihlen. H. F. Løkke. Olaf Olsen.
M. Langaard. J. Birch.
C. F. Gjerdrum, adm. Directeur.

AMERIKA.

Befordring med „CUNARD LINE“ 1ste Klassen Kongelige Postdampskibe via London, Hull & Liverpool til alle Steder i Amerika, erholdes hele Aaret hos os efter billigste Fragttar.

Dampskibe afgaa herfra hver Fredag til Hull og andenher Torsdag til London.

Passagerindskrivning og alle fornødne Oplysninger hos Stolt Swang & Co. autoriserede Emigr.-Agenter, Prindsens Gade No. 1. Christiania.

Drammen—Quebec.

Saaferm et nogenlunde Antal Passagerer melder sig i Løbet af 3 Uger vil Skib „Flora“, Capt. Jørgensen, afgaa herfra til Quebec med Passagerer i Juni. Nærmere Underretning meddeles af Schee & Aas i Christiania og hersteds af P. Ltz. Aass.

Drammen den 6te Mai 1868.

En Søbod,

15 Aen lang, 11 A. bred og 3 A. høi under Bjelkerne, er bygget af Tømmer, tækket med Sutag og Panne, er opstet for nogle Aar tilbage og staet ubenyttet. Sølges saa billig som mulig. Titland d. 27 Mai 1868.

Olaf Michels. Titland.
pr. Alverstrømmen.

Landejendom tilsalgs.

Gaarden Store Milde i Fang Præstegjeld, 2 Mile fra Bergen og kun 1/4 Mil fra Dampstisbanestedet Bullen, er yderst billig tilsalgs. Paa Gaarden, hvis Skyld er 8 Daler 10 s, fødes 2 Heste, 22 Storfe samt 40 a 50 Faar, og avles der 40 Tdr. Havre og 50 Tdr. Poteter. Til Ejendommen hører 7 Husmandspladse, paa hvilke der til sammen fødes ligesaamange Creature som paa Hovedgaard. Ejendommen, der har en overordentlig smuk Beliggenhed, er særdeles vel bebygget med 3 Waaningshuse, hvoraf den smukke og vel indrettede Hovedbygning har overflødig Behvemmeligheder for 2 konditionerede Familier. En meget stor Frugtbaue findes, ligesom der til Ejendommen hører en særdeles god Havnegang og Ved til Husbehov. Til Ejendommen hører en god Kæstevæg og en stor Søbod. Eedet er fortrinlig stiftet for Drivning af et større Salteri. Ejendommen kan ogsaa sælges stykvis. Konditionerne vil for en solid Kjøber blive særdeles gunstige og meget billige dersom Handel snart kan ske. A. G. Nicoll, pr. Fang Postsaabneri.

I alle Landets Boglader faaes: Udvalgte Eventyr og Sagn for Børn (53 Eventyr efter Brødrene Grim, Asbjørnsen og Moe, H. C. Andersen, Moltke m. fl.) udgivne ved S. Knudsen, L. M. Benzen og A. Johnson. 313 S. 12to med Træsmit, indb. i Papbind 24 s, forsendt pr. Post til hvilkethelt Sted i Landet 30 s, Remisje modtages i Grimarkter. Alb. Cammermeyer.

Fra Pressen er idag udkommet, givet Undertegnede i Commission og faaes i alle Landets Boglader: Sagn fra Hallingdal udgivne af J. C. Nielsen, 95 S. 8vo, 24 s. Alb. Cammermeyer, Sjulver Lofstrups Gaard, Kirkegaden.

For Handelsbetjente.

Fra Oktober d. A. vil herfra udkomme et Blad under Titel:

„Handelsbetjenten“

en Gang ugentlig og med et smukt Træsmit hver anden Gang. Det er egentlig bestemt til litterære og humoristiske Underholdning for yngre og ældre Handelsfunktionærer, men vil ogsaa vinde Interesje hos videlyne Læsere af de øvrige Samfundsklasser. Kontingenten er for Udbyesboende, Porto iberegnet 56 s Kvartalet, der indsendes her til forudsætsvis senest inden Junis Udgang, enten gennem Postkontorene eller direkte til Handelsbetjentens Expedition. Fr. hald i Mai 1868. Redaktionen.

Selbo Kværnestene.

Bestillinger paa udsøgte Møllestene, deriblandt de for sin særdeles Godhed bekendte Hvidtystene, kunne nu udføres ved Fr. Birch, Selbo pr. Trondhjem.

S. AMUNDSEN & Co.

TORVET NO. 9, anbefaler sin Farve- & Materialvarehandel som vel assorteret for Sommeren.

Striveskolen hos P. G. Bredal,

Naadhusgaden 24
begynder Kl. 7 Morgen og sluttet 8 1/2 Aften. Skolens Forfifter sælges.

Alle slags gode Skriftefager samt udmærket sort og letflydende Bæk sælges billig hos Bredal.

3 Bogladerne faaes tilkjøps:

Rettskrivnings- og Stiloveiser

i Modersmaalet, udgivet af D. Stave. Pris 12 Stkll.

Hos Ed. V. Giertsen i Bergen er udkommen og faaes i alle Boglader: Ei Slaastjempa. Av Kristofer Janson. Pris 12 Stkll.

Fremdeles er Schuberts Andelige Guldforn at faa for 48 St. frit forsendt i Posten. F. Beyer i Bergen.

Hos Undertegnede er udkommen og faaes i Bogladerne: „Fra Hav og Havn“, to Fortællinger og Sigvald Stavlan, Præst i Antwerpen, udgiven til Indtegt for en i Antwerpen opførendes skandinaviske Lutherisk Kirke og forlagt af „Foreningen til Evangeliets Forskyndelse for skandinaviske Sømand i fremmede Havne“. Pris 24 St. F. Beyer i Bergen.

Paa Johan Dahls Forlag i Christiania er udkommet og at erholde gennem alle Boghandlere i Riget: Andet Oplag

af D. Gerlachs, Forklaring af det Nye Testamente. 1ste Deel. De fire Evangelier og Apostlernes Gjerninger. Heftet 1 Spd. 80 St. og Anden Deels 1ste Hefte 30 St. (Andet Heste udkommer i Slutningen af Juni Md.) Subscription paa Fortsættelsen.

Paa undertegnede Forlag er udkommet: Localitetstegninger af smaa Infanteri-Afdelinger. Overtat af Major Munch-Petersen. 3 Lommeformat indb. 24 s. Bogen synes især stiftet for vore Instruktionskoler for Officerer uden fast Æn, for Underofficerskoler og Skarpskytterkorps. Den er omtalt med Anerkjendelse af H. M. Kongens Norske Armees-Commando, der har gennemseet Manuscriptet. P. S. Wallings Forlagsboghandel.

Paa den Gyldendalske Boghandels Forlag er udkommet og at faa i alle Boglader i Norge:

Fiskerjenten.

En Fortælling af Bjørnstjerne Bjørnson.

2det Oplag.

55 Sk.; eleg. indb. 99 Sk.

I Commission hos Undertegnede udsælges Nefteplaget af: En Fodtur gennem Berneland og Dalarne, af Georg Krohn, udsat Pris 12 s. Alb. Cammermeyer, Sjulver Lofstrups Gaard, Kirkegaden.

Paa Undertegnedes Forlag er udkommet og faaes i alle Landets Boglader:

Lærebog i Fransk. Efter Professor Dr. Andreas Sandberg, cand. mag. 50 Skill indb. Alb. Cammermeyer.

G. C. Kroghs Omrids af Verdenshistorien (til Brug ved Repetition), 30 s, er udkommet hos F. Beyer i Bergen.

Hos F. Beyer i Bergen er udkommet og faaes i Bogladerne:

E. Mohu, Om Maalkagen og det Bergenske Maalksæs, 12 Stkll.